

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravljenje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, $\frac{1}{4}$ strani
din 250—, $\frac{1}{16}$ strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

322 slov. občin imenovalo dr. Korošca za častnega člana Naprej ...

Zadnjo nedeljo se je vršil v unionski dvorani v Ljubljani občni zbor Županske zveze. Udeležila se ga je velika večina slovenskih županov in je bila dvorana nabito polna zastopnikov naših podeželskih in mestnih občin. Občni zbor Županske zveze je bil zaključen s prisrčno slovesnostjo, na kateri je bila izročena našemu voditelju dr. Antonu Korošcu knjiga, v kateri je skupna diploma 322 slovenskih občin, ki so izvolile dr. Antona Korošca za svojega častnega občana. Slavnost je pričela ob enajstih predpoldne, ko je stopil burno pozdravljen v dvorano voditelj g. dr. Anton Korošec. V pozdrav je zapel slavljenu mešani zbor »Ljubljane« venček slovenskih narodnih, zatem je odigrala godba »Sloga« državno himno, katero je poslušala vsa dvorana stoje. Po himni so pričele manifestacije za kralja, za državo in za dr. Korošca. Odpeli so še par pevskih točk, nakar je predsednik Županske zveze kamniški župan g. Nande Novak pozdravil najprej slavljenca in razne odličnike, kakor: gradbenega ministra dr. Miha Kreka, bana dr. Marka Natlačena,

škofa dr. Gregorja Rožmana, več senatorjev, poslancev, zastopnike najvišjih državnih oblasti v Ljubljani ter društv, banske svetnike, župane in prijatelje slavljence. Sledil je govor predsednika Županske zveze, v katerem je poudarjal, da je g. dr. Anton Korošec zgled in voditelj vsega slovenskega naroda. Predsednik je sklenil svoj govor s poklonitvijo knjige s skupno diplomou 322 občin, v kateri sta obraz in srce slovenskega naroda.

Med viharnim pozdravljanjem se je g. slavljene zahvalil za izkazano mu čast občinskih odborov in občanov in je nato še kratko govoril o nalogah slovenskih županov. Zahvalo je končal voditelj z besedami: »Dobro upravljane občine, složna in zavedna slovenska domovina in močna ter nepremagljiva Jugoslavija, to je cilj in smisel vsega našega delovanja, to je končno naš najvišji in glavni program. Nad vsemi nami pa naj čuje in bdi beli orel Karadjordjević in zato mi dovolite, da zaklicem z vami: Živel kralj, knez namestnik, Jugoslavija, Slovenija, slovenski župani in slovenski narod!«

Kot naslov članku smo zapisali eno samo besedo, ki pa pove mnogo, če hkrati izjavimo, da se ta beseda nanaša na pogajanja sedanje vlade s Hrvati. Dozdeva se namreč, da je nastopil v teh pogajanjih nekak zastoj. Malodusneži, črnogledneži in zlohotneži so ta presledek po svoje tolmacili. Širile so se govorice, če da sta se dr. Maček in Dragiša Cvetkovič trajno poslovila, da so pogajanja prekinjena itd. Tem govoricam je napravil konec predsednik vlade Dragiša Cvetkovič s to-le izjavo, ki jo je dal 6. junija v Karlovcu novinarjem: »Malo smo zastali, da proučimo goote okolnosti, toda v interesu vseh nas, Srbov, Hrvatov in Slovencev je, da do sporazuma mora priti. Nič ni prekinjeno. Glavno je, da obstaja dobra volja na eni in na drugi strani. Dr. Maček in jaz se nisva poslovila, temveč so le pogajanja malo zastala v interesu splošne stvari. Sporazum mora biti tako delo, da bo trajno in da bo zadovoljilo upravičene interese Hrvatov in Srbov. Za takšno zadevo pa je potrebno resno in premišljeno delo, in to so glavni razlogi, da sva dr. Maček in jaz malo zastala in proučujeva dalje vse ono, kar je pogoj za rešitev tako velikega in narodnega problema.«

Zanimivo izjavo o vprašanju sporazuma je podal tudi voditelj Slovencev dr. Anton Korošec na taboru katoliškega delavstva v Ljubljani 4. junija. Svoje besede je osredotočil okoli voditelja Hrvatov dr. Mačka, o katerem je rekel: »Dr. Maček ni samo dober Hrvat, ampak tudi dober Slovan. Krivico mu dela, kdor si upa misliti, da mu slovansko čustvovanje in mišljenje ni sveto. Govorite kakor koli hočete, mislite o njem, kakor hočete, vendar so le Slovenci, vendar so le Srbi dr. Mačku najbližji bratje na svetu. Dr. Maček ne pozna bližnjih bratov na svetu, kakor so Slovenci in Srbi. Jaz cenim dr. Mačka in visoko mislim o njem. Zato pa tudi ne obupam nad delom za sporazum, po bolj ali manj številnih preobratih bo vendarle do njega prišlo.« Te besede predsednika senata dr. A. Korošca je objavil »Hrvatski dnevnik«, glavno glasilo Hrvatske seljaške stranke, s to-le pripomo: »Dr. Korošec računa še z raznimi preobratimi, katerih more biti več ali manj, kljub temu pa veruje, da bo dr. Maček ostal na črti sporazuma, kar pomeni, da ga po dr. Koroščevem mnenju s te črte ne bodo premaknili nobeni preobrati, ki jih prinaša s seboj politično življenje. Čeprav dr. Korošec ni povedal ničesar določenega, kaj utegne še priti, je treba njegove ugotovitve beležiti kot važne, ker vnašajo nekaj luči v pogledu prvega podpredsednika JRZ ne samo na današnji politični položaj, ampak tudi glede na njegov bodoči razvoj.«

Strašno neurje nad našimi kraji

Zadnji petek, 9. junija, ob pol petih popoldne se je izsulo nad Savinjsko dolino strašno neurje s točo, viharjem ter z usodepolnimi udari strele, ki so zažigali poslopja ter ubijali ljudi. Med viharjem, bliskom in gromom je padala po Sav. dolini pol ure toča ter popolnoma zbila vse poljske pridelke ter povzročila daleč na okrog ogromno škodo na hmeljskih nasadih, kateri so čisto okleščeni. Strela je udarila na treh mestih. Radi udara strele sta pogoreli blizu Gomilskega gospodarski poslopji posestniku Ivanu Virantu v Trnavi in posestniku Grči v Kaplji. Prebivalstvo na Vranskem in v okolici je obupano radi ogromne škode, ki se ne da preceniti. — Neurje, ki je pustošilo po Vranskem, se je razpotegnilo nad Celje ter okolico. V Celju je ugasnila med nevihto večkrat električna luč. Voda je vdrla v nekatere kleti v mestu. Vihar je potrgal več telefonskih vodov. V Medlogu pri Celju se je zgodila med hudo uro strašna nesreča. Na stanovanjski hiši posestnika Antona Fazarinca so nadomeščali zidarji v prvem nadstropju trame za strop. Naenkrat je urezalo v dimnik Fazarinčeve nove hiše. Udar strele je na mestu ubil 45 letnega zidarja Martina Gračnerja iz Medloga in 28 letnega Jožefa Krivca iz Dobrave, očeta dveh nepreskrbljenih otrok. Ista strela je še omamila zidara Ivana Breznika iz Gorice pri Veliki Pirešici in Brunona Južno, brezposelnega mesarja iz Celja. Prvi se je prebulil Breznik in je skušal z umet-

nim dihanjem obuditi k življenju Gračnerja in Krivca, a sta bila že mrtva. Trupli od strele ubitih so prepeljali na njuna domova.

Isto popoldne kakor nad Savinjsko dolino, se je izsulo vremensko gorje nad šmarskim okrajem, kateri si še daleč ni opomogel od lanske ter predlanske toče. Omenjenega popoldne ob petih je pridivjalo strašno neurje s točo iz zahodne strani. Debela toča, katera je padala po nekod kar na suhem, je oklestila mnogo obetajoče sadno drevje in uničila vinograde. Med nevihto je urezalo v Sotenskem pri Šmarju v hišo posestnika Štancerja. Ogenj se je razširil na gospodarska poslopja soseda Črnoše. Požar je uničil Štancerjevo hišo in sosedove gospodarske pritikline.

Najbolj udarjeni so zopet izza predlanske strašne toče znani kraji: Podčetrtek, Imenska gorca, Imeno, Buče in Virštajn. V naštetih krajih so oškodovani vinogradi in sadonosniki za 100%. V mnogih krajih so narasli hudourniki trgali iz vinogradov plazove ter jih prožili na njive in travnike.

Petkova popoldanska nevihta je po vinogradnih Slov. goricah in zlasti pri Sv. Ani, Sv. Benediktu in Negovi uničila 50% vinogradnih, sadonosnih in poljskih pridelkov. Pogled na vinograde je danes obopen. Škodo cenijo na približno 3 milijone dinarjev. — Po povodnji in toči poškodovane opozarjam na članek v današnji številki »Nasveti za odpis davkov radi vremenskih nezgod«.

KMEČKA ŽENA —

poznaš mesečnik »Kmečka žena«, list za tebe, da ti pomaga podpirati tri vogle pri hiši? Ako ga ne poznaš, piši upravi lista: Maribor, Koroška cesta 5, da ti pošlje list na ogled!

»Hrvatski dnevnik« osvetjuje tudi v zvezi z znanim zagrebškim listom »Obzorom« tiste elemente, ki bi radi sporazum s Hrvati preprečili ter delajo proti njemu. »Hrvatski dnevnik« poroča, da je dr. Stojadinovič zbiral na svojem stanovanju svoje pristaše, ki so skoraj vsi iz savske banovine. Dal jim je podpisati neko resolucijo, v kateri je rečeno, da Hrvati niso poseben narod in da hrvatsko vprašanje ni nobeno državno vprašanje. To resolucijo je podpisalo 40 poslancev in senatorjev. To je prav pičlo število in še večina teh dr. Stojadinovičevih pristašev je iz savske banovine. To za dr. Stojadinoviča nikakor ni preveč ugodno, ker so to ljudje, ki nimajo v narodu nobene zaslombe, ampak se imajo izključno njemu zahvaliti, da pobirajo poslanske dnevnice. »Obzor« pa spričo dr. Koroščeve napovedi o preosnovi JRZ poroča, da se bo jeseni sklical kongres JRZ, na katerem bodo zbrali novo predsedstvo. Takrat bo dr. Stojadinovič prenehal biti predsednik stranke; saj je predsednik stranke postal le kot predsednik vlade. Sedaj pa, ko je začel delati proti glavnim nalogi nove, namreč Cvetkovičeve vlade, to je, proti sporazumu s Hrvati, se je onemogočil za predsednika stranke. Zadela ga bo ista usoda, kot je zadela Uzunoviča, Jevtiča in Živkoviča.

Zagrebški listi, ki izražajo mišljenje najže okolice dr. Mačka, so že večkrat izjavili in še vedno izjavljajo svoje nezadovoljstvo tudi s postopanjem združene srbske opozicije in JNS. Pri volitvah 11. decembra 1938 so se ti ljudje zatekli k dr. Mačku, da bi dobili kaj poslanskih mandatov. Po volitvah pa niso pokazali nobenega smisla za vsebino hrvatskega vprašanja in nobene resne volje za njegovo rešitev. Kljub opetovanim pozivom vodstva Hrvatske seljaške stranke niso hoteli opredeliti nobenega programa, kako si predstavljajo rešitev hrvatskega vprašanja v podrobnostih. Dr. Maček in njegovi ožji sodelavci so tega vednega izmikanja združene opozicije in JNS do grla siti. Toda ne nasprotovanje s strani dr. Stojadinovičevih maloštevilnih pristašev, ne slabotno in neodkritosrčno izmikanje združene opozicije in JNS ne more in ne bo preprečilo, da se ne bi razgovori za sporazum nadaljevali. Resna volja za to obstaja na strani predsednika vlade Dragiša Cvetkoviča, kar tudi na strani dr. Mačka. Vse ljestvo v državi želi, da bi delo za sporazum imelo popoln uspeh ter spravilo s poti mnoga težka politična vprašanja, ki ovirajo ozdravljenje političnih razmer v državi.

Novi vozni red!

Velja od 15. maja 1939

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Angleški kraljevski par v Zedinjenih državah

Pisali smo, da se mudi angleški kraljevski par na daljšem obisku v Ameriki. Kralj in kraljica sta že obiskala vsa važnejša mesta angleškega dominijona Kanade.

Visoka gosta sta zapustila 7. junija Kanado in sta se pripeljala v Zedinjene države mimo znanih Niagarskih slapov.

Slovo od Kanade in prvi pozdrav v Zedinjenih državah

Od zadnje železniške postaje v Kanadi do Niagarskih slapov na 30 km dolgi cesti se je zbralo nad pol milijona ljudi, ki so se poslavljali od kraljevske dvojice na njuni poti v Zedinjene države.

Na drugi strani slapov je bil sprejem nad vse veličasten, ker je to prvi obisk angleškega vladarja v Združenih državah.

Prav na meji sta sprejela in pozdravila kralja in kraljico ameriški zunanj minister Hull v zastopstvu predsednika Roosevelta ter angleški veleposlanik v Washingtonu Lindsay. Od slapov do mesta Buffalo, ki je bilo v morju ameriških in angleških zastav, so pozdravljale v špalirju kraljevski par neštete ljudske množice. Pred mestom so angleškega kralja in kraljico svečano sprejeli tudi zastopniki mesta samega ter guverner države Njujork. Po tem svečanem sprejemu sta se kralj in kraljica v spremstvu Hulla, Lindsaya in drugih visokih dostenjanstvenikov s posebnim luskuznim vlakom odpeljala v Washington.

V prestolnici Združenih držav

V prestolnem mestu Združenih držav v Washingtonu sta sprejela kraljevsko dvojico na postaji predsednik Roosevelt in njegova soproga. Mesto, ki šteje 600.000 pre-

bivalcev, se je v zadnjih dneh pomnožilo še za enkrat toliko gostov. Slike hiša je bila okrašena z ameriško ter angleško zastavo. Za svečano razsvetljavo so bila vsa okna na glavnih poslopjih omrežena z raznobarvnimi žarnicami.

Slovesnemu sprejemu angleškega kraljevskega para je prisostvovalo nad sto tisoč ljudi. Ker imajo v Ameriki nezgodno vročino, je bilo zadetih v gneči pri sprejemnih svečanostih od sončarice 250 oseb, katere so tudi umrle na posledicah.

Predsednik Roosevelt je priredil visoki ma gosta na čast v Beli hiši 8. junija kosilo, na katerega so bili povabljeni vsi člani ameriške vlade, kanadski ministrski predsednik, številni senatorji ter poslaniki tujih držav. Jeden so ponujali gostom v posodah iz čistega zlata. Za zabavo je skrbel pevski zbor zamorcev, ki je prepelal ameriške ljudske pesmi.

Ob tej priliki sta izrekla kralj Jurij in predsednik Roosevelt napitnici, v katerih sta poudarjala povezanost ameriškega in angleškega naroda ter sta kazala na boljšo bodočnost.

V Njujorku

Kraljevski par je obiskal njujorsko svečeno razstavo. Na razstavnem prostoru je skrbelo za varnost kralja in kraljice 13.400 uniformiranih stražnikov in bogzaj koliko stražnikov v civilnih oblekah. Najbolj ganljiv je bil v Njujorku pozdrav kraljevske dvojice iz ust enega milijona njujorskih otrok v parku Central, skozi katerega sta se peljala visoka gosta in sta se ustavila med deco.

Iz raznih držav

Končna slika novo izvoljenega parlamenta na Madžarskem. O madžarskih parlamentarnih volitvah smo že pisali. Zadnje dni so bile zaključene dopolnilne volitve v nekaterih krajih. Po teh volitvah razpolaga vlada s 185 mandati, stranka narodnosocialističnih »Puščičastih križev« je dobila 49 poslancev, zmerna stranka malih posestnikov 14, socialni demokrati in stranka državnih svoboščin 10.

Hudi ukrepi radi umora policijskega šefa v češkem mestu Kladno. V noči na 7. juniju je bil ustreljen z dvema streloma v češkem mestu Kladno poveljnik straže nemških policijskih oddelkov V. Kniest. Ker morilca niso mogli izslediti, je izdal protektor rajha za policijsko okrožje Kladno naslednje ostre odredbe: Prepovedana so vsa javna zborovanja, zaprte vse šole, vsa vežna vrata in okna mora biti zvečer zaprta, odstavljeni sta župan in občinski odbor v Kladnu, imenovan je vladni komisar, razorežena je češka policija v Kladnu radi neizpolnjevanja dolžnosti v službi in mesto Kladno mora plačati 700.000 din kazni. Nemške protektoratne oblasti so razpisale prvotno 90.000 čeških kron nagrade onemu, ki bi izsledil storilca, katera sta moralna biti dva, ker sta zadeli Kniestu dve krogli različnih kalibrov. To nagrado je zvišal nemški protektorat na 100.000 kron. Kdor bi vedel za krivca in bi ga ne izdal, bo ustreljen, če bi mu dokazali molk glede zločina. Na priporočilo protektorata je tudi češka vla-

da razpisala za izsleditev storilca 50.000 kron. — Prebivalstvo Kladna je bilo pozvano, da mora zbrati pol milijona kron za odškodnino in podporo Kniestovim svojcem.

Pogodba o nenapadanju med Nemčijo, Estonsko in Letonsko. Dne 7. junija sta bili podpisani v Berlinu nenapadalni pogodbi Nemčije z Estonsko in Letonsko za dobo desetih let. Pogodbo so podpisali zunanjji ministri omenjenih treh držav.

Važno pooblastilo predsedniku Poljske. Poljska poslanska zbornica je brez razprave sprejela zakon o razglasitvi vojnega stanja. Po tem zakonu ima predsednik republike pooblastilo za razglasitev vojnega stanja, kadar bi smatral to za potrebno. V tem trenutku preide vsa civilna oblast v roke vrhovnega poveljnika maršala Ridza Smiglyja. Pred razglasitvijo vojnega stanja se bo predsednik republike vedno posvetoval z vrhovnim poveljnikom vojske.

Uvedba novih visokih naslovov v francoski vojski. Predsednik francoske republike je podpisal sredi minulega tedna uredbo o uvedbi novih visokih naslovov v vojski. General Gamelin bo odslej vrhovni poveljnik vojske, admiral Darlan bo vrhovni poveljnik mornarice, general Vuillemin vrhovni poveljnik letalstva. Razen tega so na novo ustanovili stopnjo armadnega generala. Ker teh mest do zdaj v francoski vojski ni bilo, so bili francoski generali pri slavenostih v tujini vedno zapostavljeni.

Listi so spustili v javnost vest, da bo vrhovni poveljnik francoske vojske general Gamelin v primeru vojne poveljnik angleške in francoske armade. Sedaj se mudi general Gamelin v Londonu na obisku angleškega generalnega štaba.

Delni odpust vojaštva v Španiji. Gospodar Španije general Franco je odredil delni odpust vojaštva ali demobilizacijo. Začela se je 9. junija in bo v sedmih dneh zaključena. Število vojakov, ki bodo zaradi te demobilizacije odpuščeni domov, se ceni na okoli 310.000. Po tej demobilizaciji bo ostalo pod orožjem še okoli 200.000 rezervistov, ki se bodo lahko vrnili domov v začetku prihodnjega meseca. Španijo so zapustile čete španske afriške kolonije Maroko ter italijanski in nemški prostovoljci.

Le zidar zna sezidati hišo

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lakkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhleva in ostane dolgo trdno.

Po krščanskem svetu

Kongres Kristusa Kralja vzbuja vedno večje zanimanje, ki obljudbla jako veliko udeležbo. Poročali smo že, da se bratje Hrvatje pripravljajo za mnogoštevilno udeležbo. Zagrebški nadškof dr. Alojzij Stepinac je s posebnim pismom naznani svoj prihod na kongres. Agitacijo za udeležbo in pripravo vsega, kar je potrebno, pa je prepustil hrvatski Katoliški akciji, ki je najodličnejša katoliška organizacija na Hrvatskem. Ljubljanskega kongresa se bo tudi udeležil goriški nadškof Margotti. Na povabilo ljubljanskega škofa je pisal v Ljubljano pismo v slovenskem jeziku, ki v njem sporoča, da se bo z velikim veseljem osebno udeležil zaključne kongresne slovesnosti 30. julija. K posvetovanjem in zborovanjem pa bo poslal kot svojega zastopnika monsignora Jožeta Velcija, stolnega kanonika. Obenem je goriški nadškof obljudbil, da bo svojim vernikom priporočal molitev za srečen uspeh tega kongresa, ki je današnjim časom tako primeren in potreben. Pričakovati je torej obilne udeležbe Slovencev iz Goriške in s Tržaškega. Lepa misel, da bomo vsi Slovenci, kar nas je, tudi oni izven naših državnih meja, prisegli zvestobo našemu nebeskemu Kralju, nas še bolj podžiga k velikemu delu za kongres in potrebnim pripravam nanj.

Evharističen kongres v Beirutu. Početkom junija so bile v Beirutu ob udeležbi 100.000 kristjanov evharistične slavnosti, ki so trajale več dni in ki jim je predsedoval papežev delegat (zastopnik) kardinal Tisserand. Beirut je najvažnejše sirsko pristanišče, ki leži ob Sredozemskem morju severno od Palestine (Svete dežele). Ima preko 150.000 prebivalcev ter je glavno mesto države Libanon, ki je pod vrhovno mandatno oblastjo Francije. Prebivalci so do polovice mohamedani, druga polovica pa pripada krščanstvu, in sicer raznim vzhodnim pravoslavnim obredom, mnogo pa jih je tudi združenih z Rimom. To velja pred vsem o Maronitih, tako imenovanih po samostanu sv. Marona, njihovega ustanovitelja, ki je umrl okoli leta 423 po Kristusu. Maroniti so sirsko pleme, ki ima svoj lastni bogoslužni obred; od 15. stoletja naprej vsi priznavajo rimskega papeža, kot vrhovnega poglavarja Kristusove Cerkve. Za svojo katoliško zvestobo so morali pretrpeti mnogo zla in mnogo krvavih preganjanj. Divjaško mohamedansko pleme Druzov je priredilo med njimi večkrat krvave pokolje, zlasti med svetov-

no vojno. Zato so Maroniti zaprosili evropske velesile za pomoč in obrambo. To pomoč je Maronitom nudila in še vedno nudi Francija, ki ima nad maronitsko državo Libanon od leta 1926 vrhovno mandatno oblast. Glavni udeleženci evharističnega kongresa v Beirutu so torej bili Maroniti, ki so po veliki večini vneti in pobožni kristjani. V mestu Beirutu je tudi več katoliških redov, ki zelo plodonosno delujejo. To velja predvsem o jezuitih, ki vzdržujejo v Beirutu slovito vseučilišče z bogoslovno, modroslovno, orientalno, medicinsko, juridično in tehnično fakulteto. Krščanske

zavode za vzgojo, pouk ali dobrodelnost vzdržujejo tudi lazaristi, frančiškani in kapucini; dosti je tudi naselbin katoliških redovnic. Beirut pa je tudi središče kulturnega življenja mohamedanskih Arabcev. Zanimivo je, da se je mohamedansko arabsko ljudstvo pridno in dostenjno udeleževalo evharističnih prireditev. Svoj čas so fanatični mohamedani napadali in morili katoliške Maronite, sedaj pa so se udeleževali z njimi evharističnih svečanosti ne samo kot gledalci, marveč tudi kot obiskovalci. Po končanem evharističnem kongresu je predsednik libanonske vlade Abdalah Jahi, mohamedan po veri, izjavil: »Obe veri, krščanska in mohamedanska učita ljubezen in odpuščanje, zato med njima ne more vladači nobeno sovraštvu.«

Novice

Osebne vesti

Naš mladi kralj Peter II. napravil gimnazisko maturo ali zrelostni izpit. Dne 10. junija je bila v kraljevskem dvorecu na Dedinju svečanost, ko je prestal naš mladi kralj gimnaziski zrelostni izpit že pisemno in mu ni bilo treba še ustmeno odgovarjati. Z maturo je prejel kralj zrelost za študiranje na visokih šolah. Na izbornem uspehu so častitali kralju: člani kraljevskega doma, kraljeva namestnika ter profesorji.

Nesreča

Smrt pod kolesi tovornega avtomobila. Dne 9. junija krog osmih zjutraj se je zgodila v Mariboru na križišču Kolodvorske in Aleksandrove ceste nasproti stopnicam proti glavnemu kolodvoru huda prometna nesreča. Tovorni avto mursko-soboške tvrdke Benko je pripeljal po Aleksandrovi cesti. Pred palačo Ljudske samopomoči je stal avtobus, kateri je zakrival Benkovemu šoferju pogled na vogal Kolodvorske ulice. V tem trenutku se je pripeljalo mlado kmečko dekle po Kolodvorski ulici na moškem kolesu in hotelo zaviti na Aleksandrovo cesto. Že je zadelo s kolesom v blatnik Benkovega avtomobila, padlo pod zadnje kolo, katero ji je popolnoma zdrobilo glavo in dekle je obležala na mestu mrtva. Vrhu tega si je polomila pri silovitem sunku še roke in noge. V smrtno ponesrečeni so prepoznali 17 letno Marijo Verzel, rejenko posestnika Petra Weingerl iz Pesnice. Deklina je pripeljala v mesto na kolesu mleko in ga raz-

našala strankam. V trenutku smrtne nesreče je imela na kolesu obešeno zadnjo kango.

Padel pod kolesa osebnega avtomobila. Ljubo Trop, 16 letni mehanični vajenec z Betnavske ceste v Mariboru, je padel z bicikla pri izogibu vozičku pod kolesa osebnega avtomobila na mariborskem Grajskem trgu. Vrglo ga je na blatnik in je priletel s tako silo, da se je razbila leva svetilka avtomobila. Fant je obležal v krvi s hudimi poškodbami na glavi, ima presekani nos in ves razbit obraz. Reševalci so ga prepeljali v resnem stanju v bolnišnico.

Splašeni konji se zaleteli v izložbeno okno. V Mariboru so se pred Mestno hranilnico spašili konji, zdivjali so po Slomškovem trgu in zadeli z vozom v izložbeno okno na kavarni Rotovž. Razbili so žezerno roledo in šipo ter povzročili 2000 din škode.

Na srečo je ostalo samo pri strahu. Iz Maribora je vozil na praznik presv. Rešnjega Telesa proti Sv. Kungoti težki tovorni avto Alojza Straha s Tezna, katerega je šofiral Alojzij Fras. V vozilu je bilo več oseb. Pri vasi Gradiška pelje cesta čez Pesnico po 5 m širokem mostu. Na mostu je dohitel avto s koljem naložen voz in ga je hotel prehiteti. Radi ožine mostu je udaril avtomobil ob zidano ograjo in jo podrl na dolžino 4 m. Na drugi strani mosta je prelomil na dvoje brzjavni drog, zapeljal v precej globok jarek ob cesti in se ustavil 14 m od ceste na travniku. Pri takih skokih si lahko predstavljamo strah potnikov in veselje, ko so

NI NEDELJE — BREZ »NEDELJE«, ki je edini verski tednik Slovencev. Če le moreš, si ga naroči. Mnogi ga naročijo svojim v tujino ali če gredo po svetu, pa so v nevarnosti, da bi pozabili na sveto vero. »Nedelja« je list vsake katoliške družine! Piši po izvod na ogled na upravo: Maribor, Koroška cesta 5!

se prepričali, da se je vse izteklo primeroma še dobro.

Smrtna nesreča starčka. 88 letni občinski revež Franc Les se je podal pri Sladkem vrhu v Muro rribit. Ker je bil nekoliko vinjen, je spodrsnil in je padel 30 m globoko na nabrežje Mure. Ko so ga našli, je bil že mrtev.

Smrtna žrtev božjastnega napada. Pri posestniku Štefanu Lovrenčiču na Sp. Veliki je bila že od mladih nog 16 letna rejenka Zofija Valner. Dekle je bila hudo božjastna. Zadnje dni jo je napadla bolez, ko je prala perilo za hišo v precej plitvi mlaki. Reva je padla tako nesrečno, da je obležala z obrazom v mlaki in se je zadušila.

32 izletnikov v prevrnjenem avtobusu. Avtobusni podjetnik Viktor Faktor iz Črne je peljal s svojim avtobusom 32 potnikov iz Guštanja in Črne v Ljubljano. Med povratkom iz Ljubljane se je zgodila med Velenjem in Mislinjem nesreča, ki se je, hvala Bogu, kolikor toliko še dobro iztekl. V bližini Pake se je izognil avtobus na močno ovinkasti cesti motociklistu čisto na rob. Rob ceste se je vdal pod težkim avtomobilom in avtobus se je s potniki vred prevrnil na travnik. Na vozilu so se razbile vse šipe in znaša škoda 6000 din. Nekaj potnikov je bilo ranjenih od razbitega stekla, a nobeden nevarno.

Sence si prebil pri padcu in obležal mrtev. Na povratku iz Zgornjih Zreč pri Konjicah v Radanovo vas se je ustavil 76 letni I. Vidmar, po domače Oler, v krčmi pri Fičavju. Pred hišo se je spotaknil, padel in si prebil sence ter je obležal na mestu mrtev.

Motociklist zadel v avtobus. Mehanik Jože Turk se je peljal na motorju v Oplotnico pri Konjicah. Ko se je vračal, je zavozil z vso silo na ostrem ovinku pred Jermanovo trgovino v Oplotnici v nasproti prihajajoči potniški avtobus g. Pozneta. Trčenje je bilo tako silovito, da je vrglo Turka v velikem loku čez hladilnik avtobusa ter je obležal na drugi strani nezavesten s pretresenimi možgani. Ponesrečene ga so prepeljali v konjiško bolnišnico.

Strela udarila v stoletni hrast. Zadnji petek med nevihto je udarila strela v Št. Petru v Savinjski dolini v stoletni dr. Kunejev hrast in ga razklala na dvoje.

Padeč otroka z drugega nadstropja. V Gaberju pri Celju je padla šestletna šoferjeva hčerkica Ivanka Golob z drugega nadstropja in si je zlomila obe roki ter nogi.

Huda nesreča dninarja. Pred celjsko bolnišnico je padel pod težek, z gramozom naložen voz nekega posestnika z Ostrožnega 31 letni dninar Karel Oberčkal z Ostrožnega pri Celju. Kolo mu je zlomilo levo nogo. Ponesrečenca so koj prenesli v bolnišnico.

Voz desk se zvrnil na občinskega reveža. Voz desk se je zvrnil na 30 letnega občin-

skega reveža Cirila Blana z Rečice pri Laškem in mu je zlomil desno nogo ter ga še hudo poškodoval na glavi. Siromaka so oddali v celjsko bolnišnico.

Rudniški kočijaž smrtno ponesrečil. V Rajhenburgu je smrtno ponesrečil 9. junija popoldne Žani Kostevc, uslužben pri rajhenburškem rudniku za kočijaža. Kostevc je peljal s kolodvora težko naložen voz, s katerega je padel zabolj in so se konji ustrašili ter zdivjali. Kočijaž je hotel zaustaviti voz, padel je pod njega in kolo mu je tako zdrobilo prsa ter glavo, da je bil pri priči mrtev. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo in pet otrok.

Zasebni uradnik žrtev prometne nesreče. Na Zaloški cesti v Ljubljani je podrl kolesar Srečka Bekš, sina upokojenega davčnega inšpektorja in uradnika v papirnici v Vevčah, tako hudo, da si je pri padcu pretresel možgane in je kmalu po nesreči umrl.

Trojna nesreča radi splašenih konj. V Ljubljani na Kongresnem trgu se je splašil konj in zdivjal v izložbo Vike Šetinove. Konj je zdobil dve izložbi in je poškodoval Anico Pavlič, katera je ravnokar pospravljal izložbo. Pavličovo so prepeljali v bolnišnico z lomljeno nogo in s poškodbami na rokah.

Dijak se ponesreči ustrelil s flobertovko. Ciril Belič, dijak sedmošolec in sin trgovca v Šiški pri Ljubljani, se je igral s flobertovko, ki se je sprožila in krogla je zadela študenta smrtno v srce.

Smrt šolarja pod avtomobilom. Na Vrhniku je na povratku iz šole zagrabil avto devetletnega Jožefa Šušteršič in ga je vrgel nekaj metrov na stran. Dečko je obležal ves v krvi in je radi prehudih poškodb izdihnil čez nekaj minut.

Sreča v nesreči. Na cesti Kočevje—Šuk na ostrom ovinku pred Moravo je padel v prepad z deskami naloženi tovorni avto, last tvrdke Stermecki z Viča pri Ljubljani. V vozilu sta bila v trenutku nesreče šofer in lastnica avtomobila gospa Stermecki. Avto se je dvakrat prekucnil in se je tako poškodoval, da ni mogel nadaljevati vožnje proti Ljubljani. Šofer in gospa sta se le nekoliko opraskala.

POŽARI

Na Ježici pri Ljubljani je uničil ogenj hlev in svinjak zidarskemu mojstru Ivanu Erjavcu. Dve gasilski četi sta preprečili razmah nesreče.

Skozi dimnik se je vnela streha hiše posestnika Simona Laha v Spuhli pod Ptujem. Iz goreče hiše so rešili pohištvo in razno orodje.

Nočni ogenj je povsem uničil planinsko kočo pod Storžičem pri Tržiču. Koča je bila last g. Megliča z Loma. Neznaní zlikovci so kočo najprej oplenili, potem pa podtaknili ogenj. Lastnik je imel kočo zavarovano komaj za eno tretjino vrednosti.

V Rogoznici v župniji Sv. Rupert v Slovenskih goricah je zgorelo posestniku Andreju Jurčiču gospodarsko poslopje s hlevi. Škoda znaša 25.000 dinarjev.

Zadnji petek zvečer med nevihto je udarila strela v kozolec posestnika Jerneja Poholde v Ločah pri Šmartnem v Rožni dolini. 60.000 din vredni kozolec je pogorel do tal.

V okolici Metlike na Kranjskem je vpepelil podtaknjen ogenj gospodarsko poslopje Jankota Pečariča iz Čuril.

Drugi dan za tem je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Goršča v Suhorju. Zažgali so otroci.

Na Lokovici je vpepelil nočni požar novi pod posestniku Martinu Plutu. V tem primeru sumijo požig.

Razne novice

25 letnica obstoja slovenjgraškega pašnika. Dne 2. julija se vrši na okrajnjem slovenjgraškem pašniku, Graška gora 6, proslava, katero priredi upravni odbor v spomin na ono dobo, ko je slovenjgraški okrajni zastop pod vodstvom agilnega, za gospodarstvo vnetega že pokojnega Güntherja ter Schöndorferja in še živečega, takrat za kmetijstvo tako navdušenega živinodravniku g. dr. Pernata s tolikimi žrtvami dograjen pašnik za mlado plemensko govedo slovenske bele pasme predal svojemu namenu, in sicer dne 14. maja 1914 ob priliki otvoritve pašne sezone. Ta dan naj na tej proslavi ne manjka nobenega, ki mu prija zdrav planinski zrak in ki mu je prisrcu gospodarstvo pašnika. Vsi iskreno vabljeni!

Premogovnik na Frankolovem. V Lipi nad Frankolovem je začela zagrebška družba Misna kopati izboren premog zadnji ponedeljek. Zaposleni bodo samo domačini. V teh krajih so že bili rudarji na delu pred 80 do 100 leti.

Vabilo na naročbo. 700 letnica minoritskega samostana v Ptiju. Za to priliko izda samostansko predstojništvo »Spominsko knjigo«, ki se trenutno pripravlja za tisk. Vsebina te spominske knjige bo zelo pestra in svojevrstna z ozirom na razne zgodovinske momente te staroslavne ustanove. Čim knjiga izide, bo to objavljeno v časopisu. Vendar se naročila že sedaj sprejemajo in je ista naslovita na Minoritski samostan, Ptuj. Kdo si želi to zanimivo knjigo naročiti, bo storil prav, če to takoj napravi, da se vzame v razvidnost in se mu knjiga, čim prispe iz tiskarne, more nemudoma doposlati. S prijavo za naročilo naj se tudi izjavi, ali hoče knjigo vezano ali broširano. Cena knjige se bo določila pozneje in se bo lahko nakazala na čekovni račun minoritskega samostana Ptuj. Tudi slavnostna igra Davorina Petančiča »Kuga« (po Maškovi »Črni smrti«) se dobi istotam. Slednja stane 10 din. izvod.

V dijaški konvikt sv. Cirila in Metoda v Celju se bodo sprejemali prihodne šolsko leto prvošolci, ki bodo obiskovali državno realno gimnazijo, oziroma njene klasične vzporednice v Celju. Učencev meščanskih šol ne sprejemamo. Učencev, ki morajo razred ponavljati, nadalje slabotnih, bolehnih in manj nadarjenih učencev v zavod ne sprejemamo. Vodstvo konvikta se ne ozira na to, kateremu poklicu se namerava dijak pozneje posvetiti, ampak pazi predvsem na to, da se dijaki marljivo učijo in da poleg stanovskih izvršujejo tudi verske dolžnosti. Vzdrževalnina, hrana, stanovanje in perilo znaša mesечно 400 din. Vsa druga pojasnila dobite pri predstojništvu kapucinskega samostana, oziroma pri vodstvu kapucinskega dijaškega konvikta sv. Cirila in Metoda v Celju. Sprejemni izpit za prvi razred klasičnih vzporednic bo 24. junija, za prvi razred realne gimnazije pa 26. junija. Prošnje za sprejemni izpit, kolovane z 10 din, naj se pošljejo najkasneje do 23. junija ravateljstvu državne realne gimnazije v Celju. V prošnji naj bo označeno, ali namerava dijak obiskovati realno ali klasično gimnazijo. Prošnji naj se priloži krstni list in spričevalo o dovršeni ljudski šoli.

Študijska knjižnica v Mariboru je za dobo od 12. junija do 9. septembra uvedla nedeljene uradne ure. Čitalnica bo v tem času zaprta, knjige pa bomo izposlovali vsako sredo od 8 do 12.30 in vsako soboto od 8 do 12. Posebne želje glede

uporabe knjižnice naj interesenti javijo ravnateljstvu.

Zahvala. Javno zahvalo pošilja Pustišek Michael, Franko, mali posestnik na Zdolah 60, pošta Kozje, vsem darovalcem kozjanskega okraja in tudi od drugod za hitro in nujno pomoč v hudi nesreči, ki nas je doletela v noči 16. maja, ko nam je ogenj uničil stanovanjsko hišo z vso opremo, obleko in živiljenjskimi potrebščinami vred.

Sanatorij v Mariboru, Tyrševa 19, prej Gospoška, telefon 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda 120 din, II. razreda 80 din. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič.

964

Obžalovanja vredni slučaji

Dvojni zločin, ki je razburil vso ulico. V hišo na Koroški cesti 24 v Mariboru je prišel zjutraj ob pol šestih zadnjo sredo 28 letni mesarski pomočnik Ivan Uršič. Vdrli je k 27 letni Ani Založnik, kuharici pri zobotehniku Jawureku. Iz sobe so čuli ljudje glasen preprič, med katerim je skočila Založnikova k oknu in je vprašala pekovske pomočnike — v isti hiši je namreč pekarija — kdo je spustil Uršiča v stanovanje. Koj za tem je bilo slišati tri strele. Ko so vdrli v zaklenjeno sobo, so našli na tleh Uršiča in Založnikovo v mlaki krvi. Uršič si je pognal dve krogli skozi sence in je bil mrtev. Skozi tilnik od zadaj ustreljena Založnikova je še dajala znake življenja in so jo hitro prepeljali v bolnišnico, kjer pa je čez sedem ur umrla. Uršič je zapustil pismo s pojasnilom, da si je bil pred leti dober z Založnikovo, ki ga pa ni več marala. Uršič je bil odpuščen iz službe pri mariborskem mesarju Filipiču, katerega je oškodoval za večjo vsoto in mu je grozil radi tega odgovor pred sodniki. Iz teh razlogov je bil zagrešen dvojni zločin, ki je hudo razburil vso Koroško cesto.

Vlomilec odnesel za pet jurjev zlatnine. V Kejzarjevi ulici 4 v Mariboru je odprl še neodkrit vlomilec s ponarejenim ključem stanovanje F. Vrečka. Ukradel je domači hčerki iz zaklenjene omare za pet jurjev razne zlatnine.

Kaj se zgodi v eni uri

Neki Amerikanec, ali bolj točno Kanadec je sklenil preračunati, kaj se vse zgodi na svetu v eni sami uri. To je za nekatere stvari tudi preračunal in o teh njegovih računih lahko verjamemo, da so natančni ali vsaj približno točni. Med drugim je ta Kanadčan izračunal, da v eni uri umrje na svetu 4600 ljudi, rojenih pa je okoli 5000. Po tem računu se prebivalstvo na zemlji pomnoži na leto približno za tri in pol milijona. V istem času se pregreši 198.000 ljudi proti paragrafom. 172.000 ljudi pa pride v eni uri pred sodišče. Vse tiskarne na svetu izdajo v eni uri 1,700.000 časopisov. Izdelanih je v tem času kar 57 km novih filmov. Tovarne izdelajo 7500 novih av-

Vlom v trgovino. V trgovino Franca Šafferja pri Sv. Marjeti na Dravskem polju je bil izvršen drzen vlom. Doslej še neznanzi zlikovci so vdrli skozi podstrešje v notranjost trgovine, kjer so iz blagajne pobrali 900 din gotovine. Odnesli so tudi razno špecerijsko blago, vredno okoli 1000 dinarjev. S plenom so zginili brez sledu.

Ukradel avto, a ga pustil brez važnih motornih delov na cesti. Iz garaže A. Beneša v Mariboru v Klavniški ulici je nekdo odpeljal tovorni avto. Peljal se je z njim do Frama, kjer ga je pustil na cesti. Orožniki, ki so našli avto, so o tem obvestili lastnika, ki je poslal v Fram svojega šoferja, da bi spravil avto nazaj v Maribor, toda šofer je ugotovil, da manjkajo z avtomobila vsi važnejši deli motorja. Beneš ima zaradi tatvine motorjevih delov okoli 5000 din škode.

Divjaški hlapec. Pri Sv. Marjeti ob Pešnici je na Telovo domači hlapec v podiv-

janosti zagrabil sekiro in je udaril z vso močjo po glavi gospodinjo Ano Sokovo. Udarec je ženski prebil lobanje. Prepeljali so udarjeno v mariborsko bolnišnico v brezupnem stanju. Divjaški hlapec se je po zločinu sam sodil.

Vlomilec povzročil štiri jurje škode. Pri železniškem postajališču v Slovenjgradcu je bil v noči izvršen vlom v gostilno Jakoba Kajfeža. Vlomilec je povzročil štiri jurje škode.

Nepojasnjena smrt prevžitkarja. V Podčetrtniku so našli blizu gostilne mrtvega 65 letnega prevžitkarja Ignaca Lipovšeka. Na glavi je imel rano, ki je bila prizadejana s topim predmetom, ali pa jo je dobil pri padcu na kamen. Lipovšek ni padel in ni bil pobit in ni izdihnil na kraju, kjer so

DARUJTE ZA PROSVETNI DOM NA PREVALJAH V BLAGU ALI DENARJU!

V mrežah greha

V tem trenutku se je vrnila Alojzija.

»Frosim, gospod odvetnik, gotova sem.«

Odvetnik se je poslovil.

Alojzija je samozavestno stopala po ulici, kar je Kellyja zelo zabavalo. Mislit si je, da jo bo minila samozavestnost, ko bo zagledala njegovo revno pisarno.

Res je bilo tako. Alojzija je začudeno pogledala po pisarni. Prej je mislila, da so vsi advočati bogati ljudje, tu je pa našla pravo revščino. Vse pohištvo precej velike sobe je bilo: miza in dva stola. V enem kotu mize je ležalo nekaj knjig. Razočarana je sedla na en konec mize.

Odvetnik je potegnil iz miznice šop spisov.

»Gospodična, preden začneva, vas opozarjam, da so stvari, ki jih bova pisala, uradne in se ne sme o njih govoriti.«

»Razumem,« je odvrnila Alojzija.

»To je izpoved Štefanovega tovariša Petra iz tovarne,« je nadaljeval Kelly. »Prosim, pišite!«

Začel je narekovati. Ko je končal, je dodal:

»Prosim, doma v treh izvodih pretipkajte. Sedaj bova pisala pismo odvetniku Miskasu:«

»Dragi Karl! Prosim, bodi mi v pomoč v zadevi Kmicic. Priče so večinoma Litvanci. Obtoženec hoče dokazati svojo odsotnost in sedaj moram zasliti

več Litvancev, ki so ga videli. Ker ti obvladaš litvančino, boš več izvlekel iz njih ko jaz. Pogodiva se: dobil boš polovico dobička, ki je enak ničli. Zadevo sem namreč brezplačno prevzel, ker se mi smilita i mati i sin.«

Ali bi mogli odposlati to pismo jutri zjutraj?« »Da!«

»Veste, zato ne morem z Miskasom osebno govoriti, ker sem podnevi v tovarni knjigovodja in se samo ob večerih pečam z odvetniškimi posli. Tak sem ko sove in netopirji: podnevi izginem in se samo ponoči pokažem. Začetek je pač težek.«

Iz miznice je vzel drug spis. Preden je začel narekovati, je nenadoma vprašal:

»Ali mi ne bi mogli povedati, koliko je ura?«

Alojzija je ostrmela od začudenja. Lep odvetnik! Niti ure nima.

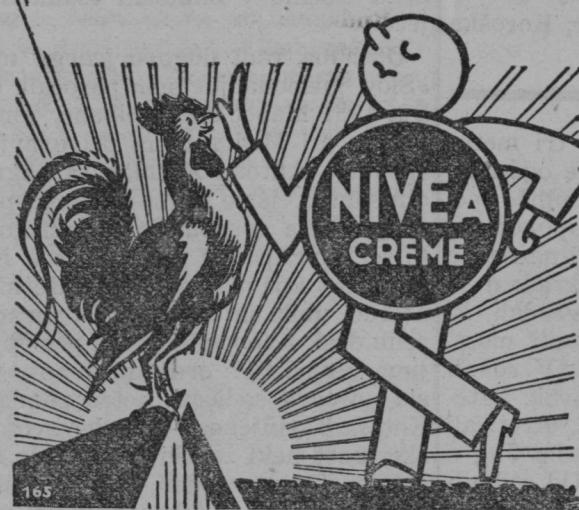
»Stolpna ura je ravnokar odbila osem,« je odvrnila hladno.

»Tedaj pojdiva!« je vstal odvetnik. »Obiskala bova jetnika. Sestra Benigna je rekla, da vi govorite poljsko. Morda boste vi več izvlekli iz njega ko jaz.«

Hitro sta šla proti jetnišnici. Pot ju je vodila po ozkih in temnih ulicah. Nad vrati jetnišnice je svetila zelena luč. Odvetnik je pozvonil. Linica v vratih se je odprla in v njej se je pojavila ječarjeva glava. V naslednjem trenutku so se vrata odprla.

Ječar je peljal obiskovalca v govorilnico. Čez nekaj minut je stražnik pripeljal v sobo tudi Šte-

Ne, četrte ure še lahko poležim!

Gospodje, ki se sami brijejo, lahko dalj časa spijo! Naravnost čudovito, kako hitro se človek obrije, če se je najprej namazal z NIVEO! Potem je namiljenje in britje vprašanje samo nekoliko minut, a obrijete se brez bolečin in poškodb na koži. Koža ne poka, ne peče in ne vleče!

»NAŠ DOM« —

je družinski list za vse, zanimiv, poln slik in povedi. Vsako društvo ga ima, oglej si ga! Lahko pa ti ga pošljemo tudi na ogled, piši upravi: Maribor, Koroška cesta 5.

ga našli mrtvega, ampak kake tri metre proč. V krčmi so povedali, da je odšel ob pol enajstih in potem ga ni videl nihče več.

Hitr prijet tat in vломilec. Upokojemu železničarju Pokovcu je sunil neznanec iz stanovanja sedem jurjev. Okradeni je naznal tatvino orožnikom v Vevčah, ki so telefonirali orožnikom v Zidani most, naj pazijo na sumljive potnike. V rokah pravice je bil kmalu sumljiv človek, kateri je plačeval zapitek s stotaki. Aretirali so ga in je izpovedal, da je Josip Jug s Hrvaškega. Tatvino je priznal. Od sedmih tisočakov so dobili pri aretiranem še pet, nekaj stotakov pa je izdal za kolo.

Zagonetno ozadje krvavega dogodka. V Dolenjih Retjah pri Velikih Laščah na Dolenjskem so našli v gozdu nezavestnega ter v srčno stran ustreljenega gozdnega delavca Rudolfa Koširja. Poškodovanega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer imajo upanje, da ga bodo ohranili pri življenju. Ozadje zagonetnega krvavega dogodka raziskujejo orožniki.

Ne prenočuj na prostem, če imaš jurje pri sebi! Iz Rovt se je podal v Ljubljano trgovec, kateri je menjal večji znesek italijanskih lir. Po vrnitvi na dom se je oglašil pri sosedu gostilničarju, od katerega se je ločil v takem stanju, da je prebil toplo noč zunaj na prostem. Ko se je zbudil, je zagledal poleg sebe prazno listnico, ki je hraniла pred spanjem deset jurjev.

Izpred sodišča

Oče obsojen radi uteja sina. Letos na veliko soboto je ustrelil 63 letni prevžitkar

fana. Alojzija ga je radovedno motrila. Te dni, ki jih je prebil v zaporu, se je tako spremenil, da bi ga le maloko spoznal. Bil je neobrit, nepočesan in neumit. Obleka na njem je bila zamazana in znetena. Vse to je dajalo jetniku zločinsko podobo.

Štefan je nejevoljno čakal, da se bosta obiskovalca oglasila. Na odvetnikova vprašanja je kratko in jezno odgovarjal. Toda ko se je Alojzija oglasila v poljščini, se je takoj spremenil. Na dolgo in široko je začel govoriti o svojem položaju.

»Ta kraj je grozen!« je dejal z grozo v glasu. »Še od pekla je hujši. Povsod smrad in tema. In če kdo ne more tega prenašati in začne vpiti, pride stražnik, ta prokleta opica, in vlije nanj vedro vode. Ne zaslužim takega postopanja. Četudi bi bil kriv, ne bi zaslužil tega. Zakaj so me zaprli, ko nisem nič storil?«

Potem je začel pripovedovati, kaj je delal na dan umora. Povedal je, kako je prišel tistega dne zvečer domov in Nine ni našel doma. Podrobno je opisal vse, kar je tisti večer počel. Nato je začel opisovati dogodek naslednjega jutra: kako je prišla Nina ponj in ga peljala na kraj umora. Naglasil je, da je popolnoma nedolžen. Vsega je kriva samo Nina.

Alojzija ga je mirno poslušala. Ko je končal, je vse v angleščini povedala odvetniku.

»Vprašajte ga, v kakem razmerju je bil z Nino,« ji je vele Kelly.

Gašper Kranjc iz Novak v župniji Nova cerkev pri Celju iz sovraštva svojega 26 letnega sina Martina, ko je šel mimo njegove domačije. starega Kranjca je ob sodilo celjsko sodišče radi tako nezasla nega zločina v minulem tednu na 20 let ječe.

Obsodba radi dogovorjenega umora. V »Slov. gospodarju« smo poročali, da je julija 1937 hlapac Alojz Šibanc, doma iz Sp. Doliča pri Mislinju, na prigovarjanje gospodarja Antona Kotnika za nagrado 200 din sunil z višine 13 metrov z gospodarskega poslopja gospodinjo Frančiško Kotnik, ki se je pri padcu ubila. Kotnik in Šibanc sta nato izjavila, da se je Kotnikova po nesreči ubila in da je padla zaradi preperih desk z gospodarskega poslopja. To so jima verjeli tudi orožniki in so v tem smislu poročali sodišču. Letos pomlad pa je Kotnik v vinjenosti razodel svojo grozno skrivnost neki ženski iz Št. Vida nad Valdekom. To so zvedeli tudi orožniki in zapisali Kotnika in Šibanca, ki sta umor priznala. Hlapac Alojz Šibanc je bil na obravnavi v Celju v minulem tednu obsojen na 20 let ječe. Razprava proti glavnemu krivcu Antonu Kotniku bo šele čez nekaj časa, ko bo okrevl.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Okrunen detomor. Minulo nedeljo, 4. junija, se je pri nas zgodil zločin, kakršnega naša kronika še ni zabeležila. Mlada siužkinja Terezija M. je povila otroka, katemu je s škarjami prebodla vrat ter nato mrtvega vrgla v greznicu. Dekle je dejanje oblasti v celoti priznalo. — V soboto, 3. junija, je pri nas v nabito pojni dvorani ljubljanski akademski pevski zbor izvajal pevski koncert, ki je poslušalce tako navdušil, da dvorane po sporedu niso hoteli zapustiti. Akademiki so jim morali zapeti še eno pesem. — Za časa »Prekmurskega tedna« v dneh 22. in 23. junija bo gostovala pri nas ljubljanska drama, kar bo v veliki meri dvignilo

kulturni pomen »Prekmurskega tedna«. — Ob otvoritvi »Prekmurskega tedna«, 17. junija, bo zelo pomembna kolesarska štafeta vseh društav, ki bo prinesla z najskrajnejših točk Prekmurja prst na grobove padlih borcev za to sveto zemljo ter vence na spomenik prekmurskim književnikom. Štafeta bo vodila skozi rojstne kraje književnikov ter kraje, kjer so isti delovali, a zaključena bo istočasno v Soboti.

Beltinci. V ponedeljek, 6. junija, se je neka ženska odpeljala z vlakom iz Murske Sobe proti Beltincem. Pomotoma se je vsedla v napaken vagon, zato je bila vsa vznemirjena in je hotela izstopiti še pred ustavljivo vlaka, kar bi bilo zanjo kmalu usodno, kajti ženska je padla tik železniških tračnic in je dobila občutne poškodbe po nogah. Sreča v nesreči je bila, da se je vlak že ustavljal, sicer bi jo vrglo pod koliesje, kjer bi našla sigurno smrt.

Petanjci. Gradbena dela pri mostu, ki bo bavljeno stal okrog šest milijonov dinarjev, so v polnem teku. Oporniki so že zgrajeni in sedaj delajo cestni nasip, ki bo s prednje strani zavarovan z betonskimi ploščami, da ga voda ne bo izpodkopala. Ako ne bo vreme nagajalo, bodo dela z nasipom že letos urejena.

Rakičan. Pred kratkim je neznan vlonmlec počasi vdrl v gostilno g. Čačinoviča. Toda bil je pri svojem tatinskem poslu malo neroden in je močno zaropotal, radi česar so se domači zbudili in tam je bil primoran odkuriti jo. — Precej nepotrebne razburjenje je povzročil nalog župana, da morajo posestniki, katerih ograje so predaleč na cesto, iste pomakniti noter, da bo cesta predpisano široka. Nalog je utemeljen, ker je cesta na nekaterih mestih v resnici preozka in je nujno, da se regulira, zato je tako razburjenje neutemeljeno.

Sv. Sebeščan. V Dankovcih so na praznik sv. Rešnjega Telesa našli v potoku štiriletnega otroka

Pri ljudeh višje starosti, ki trpe na nerednem čiščenju, nudi pogost naravna »Franz-Josefov« grenka voda, zaužita skozi osem dni dnevno po 3—4 kozarce, zaželenjo odprtje in s tem trajno polajšanje. Zahtevajte povsod »Franz-Josefov« vodo.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Alojzija je rahlo zardela, ko je vprašala:

»Ali je bila Nina vaša izvoljenka?«

»Da,« je resno odvrnil Štefan. »Moja je bila, ljubil sem jo ter sem jo hotel vzeti za ženo. O, kako dekle je bila! Še sedaj, v tem trenutku, bi bil pripravljen vse storiti, če bi prišla sem in se mi nasmehnila. Če bi prišla in rekla, da obžaluje, da je name zvrnila krivdo, bi ji odpustil. Prevzel bi krivdo in z veseljem umrl zanjo.«

»O!« je nehote vzkliknila Alojzija. Mislila si je, kako lepo bi bilo, če bi kdo njo tako ljubil.

Odvetnik je medtem resno opazoval svojega varovanca.

»Recite mu,« je na tihem rekel gospodični, »da bo zanj najbolje, če vse prizna. Ker če ne prizna in mu dokažejo, da je kriv, ga bodo obesili. Če pa skešano prizna, se bo rešil smrtné kazni.«

Alojzija je prestavila odvetnikove besede.

»Kaj naj priznam?« je ogorčeno zavpil jetnik. »Drugega ne morem reči, ko da nisem bil tam in nisem kriv.«

»Prav!« se je oglašil odvetnik. »Če trdite, da niste bili tam, bomo morali to dokazati.«

Nato sta obiskovalca odšla.

»Morda je res nedolžen!« je spotoma pripomnil odvetnik. »Ko sem zadevo prevzel, nisem verjel v njegovo nedolžnost. Toda njegove zadnje besede so zvenele odkritosrčno.«

tomobilov. Izdanih je v borih 60 minutah 1250 milijonov pisem in dopisnic ter 115.000 brzjavk. Lovci iz vsega sveta ustrelje v eni uri 35.000 divjih živali.

Večno idoča ura

Neka francoska tvrdka je začela prodajati ure Atmos, ki se same navajajo in gredo, dokler se ne obrabijo. V večno idoči uri je cevka v obliki črke U, napolnjena deloma z živim srebrom, v obeh ramenih je pa plin pod močnim pritiskom tako, da je deloma tekoč. Ena rama s plinom je obdana s posebno Thermos-steklenici podobno napravo, tako da je plin v nji vedno enako topel. V drugi ramni se pa temperatura plina izpreminja in ravna po temperaturi okolice. Vse skupaj je pritrjeno na kolesku, ki se

ka. Slučajno sta šla mimo potoka na polje mož in žena in sta slišala neke slabotne klice. Približala sta se kraju in se prestrašila, ko sta zaledala globoko v strugi malega otroka, ki je bil že ves blaten in opraskan. Poklicala sta sosede in Bohar Štefan je šel v potok do otroka, ki se je pa začel braniti. Spravili so ga v hišo, ga umili in nasitili. Nihče ni vedel, od kod je otrok, ker sam tega ni znal povedati. Niti stati ni mogel, tako je bil izčrpan. Najbrž je prebil v strugi že tudi noč od srede na četrtek in šele v četrtek proti večeru so ga našli. Nekaj malega je govoril in po narečju so ljudje takoj slutili, iz katerega kraja bi naj otrok bil. Novica se je

hitro raznesla. Zgodilo se je pa takole: Pozvek Roza, slaboumnna ženska iz Doličev pri Gornji Lendavi, je šla z omenjenim otrokom nabirat jagode, kakor že večkrat. Ni je bilo v sredo domov, ljudje so jo videli v Mačkovcih že brez otroka. Kaj je delala ženska pri tem potoku in tako daleč od doma (več kot 10 km), pač nihče ne ve, ker omenjena slaboumnna ne zna govoriti. Njo so dobili prej kot otroka in ko so jo spraševali, kje je otrok, ni vedela povedati. Otrok je prespal pri Boharju, klical je pa ponoči mater in ni mogel dosti spati, ker je ves opraskan. Mati je zvedela za otroka in ga je v petek odnesla. Otrok se je materi zelo razveselil.

Huda prometna nesreča

Zadnjo nedeljo popoldne je bila v Mariboru velika tombola Rdečega križa, katera se je udeležilo zelo mnogo ljudi iz bližnje ter daljne okolice. Iz Slov. Bistrice je pripeljal 65 udeležencev na tombolo tovorni avto Ivana Gorjanca, šofiral ga je njegov šofer Miha Majcen. Krog sedmih zvečer se je vračal avto skozi Slivnico. Blizu krčme Novačan mu je pripeljal nasproti osebni avto mariborskega primarija g. dr. Benčana, v katerem so bile štiri osebe. Šofer tovornega vozila se je na ostrem ovinku naglo izognil osebnemu avtomobilu in pri tem se je odtrgala leva stranica. Vsi potniki so popadali na cesto na en kup pred osebni avto, kateri je peljal kake 4 m po ljudeh, dokler se ni ustavil. Na mestu je obležal mrtev Franc Timovšek, malega posestnika sin od Sv. Venčesla. Na srečo je pripeljal kmalu skozi Slivnico avtobus mariborskih mestnih podjetij na povratku iz Celja. Šestnajst ranjencev so naložili na avtobus in so jih zapeljali do Hoč, kjer sta jih čakala dva mariborska reševalna avtomobila, katera sta oskrbela prevoz v bolnišnico v Mariboru. V bolnišnici so obdržali 14 oseb, ki imajo večinoma zlomljene roke in noge. V zelo resnem stanju se nahaja 11 letna Ivanka Marguč.

Neranjeni potniki so se razbežali po hudi nesreči in so se odpravili peš na svoje domove. Potniki tovornega avtomobila so bili večinoma mladi ljudje od Sv. Venčesla pri Slovenski Bistrici.

Naši rajni

Šmartno ob Paki. (Naš g. dekan na zadnji poti.) Zadnji »Slov. gospodar« je poročal o smrti našega g. dekana in župnika g. Karla Presker, katerega je spremiljala vsa župnija na zadnji poti v torek, 6. junija, predpoldne. Truplo blagopokojnega je počivalo v počastitev v župnišču, izpred katerega se je vršil tudi veličasten pogreb. Krsto je blagoslovil pred župniščem g. naddekan in stolni kandnik dr. Josip Mirt ob asistenci braslovškega in šentjurskega gg. župnika. Ko je odpel domači pevski zbor žalostinko, se je podal sprevod v cerkev. Zadnje spremstvo je posodila 19 let v Šmartnem delujočemu g. župniku Šmartinska fara z gasilci, odposlanstvom članov fantovskih odsekov v krojih ter dekliškega krožka, Marijina družba ter šolska mladina. Zbralo se je okrog krste do 40 duhovnih sobratov iz domače dekanije in od drugod. Videli smo g. celjskega opata Juraka, častnega kanonika in župnika iz Št. Jurja ob juž. žel. g. Mikuša, g.

Pazite dobro

Kadar kupujete Aspirin, dali so tablete in zavoj označene z »Bayer«-jevim križem. Brez te zaščitne znamke ni Aspirina.

ASPIRIN

TABLETE

Oglas reg. pod S. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

konjiškega arhidiakona ter še več drugih. Okrajno načelstvo je zastopal sam g. načelnik iz Gornjega grada. Na prižnici v cerkvi nam je g. kanonik dr. Mirt orisal na kratko življenje ter plogenostno delovanje rajnega, kateremu naj ohramimo trajno hvaležen spomin v molitvah, pri najsvetnejši daritvi in pri sv. obhajilih. Po asistirani sv. maši, katero je daroval g. naddekan, se je pomaknilo številno zadnje spremstvo po pogrebnih molitvah pri krsti na pokopališče. Ob odprttem grobu so izrekli poslovilne besede za duhovščino braslovške dekanije g. Atelšek, župnik v Braslovčah in po Preskerjevi smrti upravitelj dekanije, v imenu Šmartinske hranilnice in posojilnice g. poslanec in predsednik Kmetijske zbornice M. Steblownik, eden od domačinov za Prosvetno društvo, dalje se je še poslovila zastopnica Marijine družbe in ljudskošolska deklica. Zadnjo žalostinko so odpeli šolarji. Kmalu po odzvonjenju poldneva so se začeli števini domači in sosednji pogrebci razhajati z gorečo željo, da

zelo lahko vrti. S povišanjem temperature v nezaščiteni rami izhlapi del tekočega plina in potisne živo srebro v drugo ramo, s tem nastane prevez in kolesce se začne vrteti. Če se pa temperatura zniža, nastane gibanje v nasprotno stran, to neznatno premikanje pa zadostuje, da se ura sama navije. Tvrdka pravi, da zadostuje dnevno kolebanje za eno stopinjo, da gre ura 120 ur. Če je pa dnevno kolebanje znatno večje, lahko gre ura teoretično cela stoletja.

Kelly je naslednje dni ves svoj prosti čas porabil za to, da je iskal priče za Štefanovo odsotnost. Obskal in zaslišal je vse ljudi, ki so ga v petek dopoldne, popoldne in zvečer videli. Pričevanja teh so ga potrdila v prepričanju, da je Štefan nedolžen. Zaradi tega se je še z večjo vnemo posvetil zadavi. Ko se je ob večerih ves izčrpan vrnil iz tovarne, ni šel počivat, marveč delat. Niti za večerjo si ni vzel časa. Med delom je izplil skodelico kave in pojedel košček kruha.

Alojzija je z občudovanjem opazovala odvetnika. V njenem srcu se je začelo vzbujiati do njega neko toplo čustvo. Spočetka si je rekla, da je to samo spoštovanje do odvetnika, a kmalu si je morala priznati, da je nekaj drugega. Povsod je videla samo Kellyja in je vedno sanjala o njem. Če se ji je nasmehnil in ji rekel ljubezni besedo, je bila vsa srečna, ako pa je dalje časa bil samo uraden, je bila vsa nesrečna.

S. Benigna in njene varovanke so se živo zanimali za Štefanovo usodo. Odkar je tudi njegova mati stanovala v zavodu, se je vsem zdelo, da se fantova zadeva tudi njih tiče. Alojzija jim je moralna o vsem poročati. Oskrbovanke so molile in prinašale Bogu raznovrstne žrtve.

Mater je sinova usoda zelo potrla. Živci so ji polnoma opešali. Tako je oslabela, da se je le s težavo držala pokoncu. Sestra, Alojzija in tovarišice so jo tolažile, toda zaman. Alojziji, ki ji je najbolj

zaupala, ker je poljsko z njo govorila, je često dejala:

»Ko so Štefana zaprli, sem upala, da se bo kmalu izkazala njegova nedolžnost in ga bodo izpuстили. Nisem mislila, da bi Bog mogel dopustiti tako krivico. A sedaj vidim, da poštenost nič ne šteje na svetu.«

»Do konca razprave mora Štefan ostati tam, kjer je. Tako zahteva državni zakon...«

»To je slab zakon, slaba država.«

»Tudi v drugih državah je tako!«

»Na Poljskem ni tako.«

»Do konca razprave bo moral ostati v zaporu. Potem pa se bo izkazala njegova nedolžnost in ga bodo izpustili.«

»Ali ste prepričani o tem?«

»Da!«

»Izpustili ga bodo?«

»Da!«

To je starko včasih potolažilo. Ob takih prilikah je začela pripovedovati o Štefanovih otroških letih, o možu, o srečnih letih, ki jih je prezivila v starji domovini.

Pred božičem je mati izrazila željo, da bi rada sina obiskala. Alojzijo je naprosila, naj nakupi za Štefana pecivo, sladkorčke, cigarete in brivsko pravilo.

Alojzija ji je rada ustregla. Kar je nakupila, je zložila v lepo škatlo in povezala z zlato nitko.

bi prejel dobri g. dekan večno plačilo in naj bi počival v miru na pokopališču naše šmartinske fare, kateri je bil goreč in požrtvovanen dušni pastir 19 let!

Zgornja Hudinja pri Celju. V nedeljo, 4. junija, smo pokopali 76 letno, daleč naokoli znano zlato mamo Genovefo Kmecljevo. Pokojna je bila vzorna, pobožna krščanska mati, noben revež ni naše sožalje!

odšel od nje praznih rok. Dala je življenje osmim otrokom, izmed katerih že dva krije hladna zemlja. Bolehalo je 11 let na neozdravljivi živčni bolezni, ki jo je pa voljno in Bogu vdano prenašala. Priljubljeno Kmecljevo mamo je na njeni zadnji poti spremjalala vsa bližnja in daljna okolica. Bog ji daj večni mir — preostalim domaćim pa naše sožalje!

Mladinski tabor v MARIBORU

V DNEH OD 29. JUN. DO 2. JUL. 1939

KMEČKI STANOVSKI DNEVI V MARIBORU

Ob priliki velikega mladinskega tabora v Mariboru se bodo vršila tudi stanovska zborovanja za učitelje, dijake, katoliške izobražence, kmete, obrtnike in tovarniške delavce.

V soboto, 1. julija, bo dopoldne v Karlošovi dvorani (Dijaško semenišče, Koroščeva ulica 12) stanovski dan za kmete. Na njem se bodo zbrali kmetje severne naše meje ter vse lavantinske škofije in bodo manifestirali za vzore in pravice kmečkega stanu.

Na tem zborovanju bodo izbrani govorniki pokazali lepotu kmečkega stanu, starodavnost kmečke omike, blagoglasnost kmečke pesmi, povesti in pravljice, moč kmečke ljubezni do rodne grude in kmečkega doma, povezanost kmečke duše z Bogom in Cerkvio, borbe kmeta za svoje stanovske pravice in svoj gospodarski obstoj. Posebno bodo razložili, kateri so glavni temelji za gospodarski napredek kmečkega stanu v današnji dobi.

Kmetje in kmečki fantje, pridite vsi! To bo vaš veliki dan! Pokažimo, da smo eno s slovensko mladino, ki bo zborovala in obhajala svoj veliki mladinski praznik.

Spored stanovskih govorov je sledič:

1. Duhovni temelji slovenskega kmečkega stanu. (Govori g. dr. Josip Hohnjec, bogoslovni profesor.)
2. Ali čuva današnji kmet nad svojo stanovsko samoniklostjo? (Govori g. dr. Fr. Sušnik, ravnatelj gimnazije.)
3. Izobražen kmečki fant — izobražen kmečki gospodar. (Govori mladinski organizator g. Mirko Geratič.)
4. Glavni pogoji gospodarskega napredka kmečkega stanu. (Govori dr. Jože Lavič, tajnik Kmetijske zbornice in narodni poslanec.)
5. Izseljensko vprašanje. (Govori g. p. Kazimir Zakrajšek, duhovni voditelj izseljencev.)

OBRNIŠKI STANOVSKI DAN V MARIBORU

Ob priliki mladinskega tabora v Mariboru bo v soboto, 1. julija, dopoldne v dvorani Ljudske univerze, Slomškov trg 17, tudi stanovski dan za obrtnike ter rokodelce naše severne meje ter vse lavantinske vladikovine. Na njem bodo obrtniki in rokodelci iz naših mest in podeželja manifestirali na zunaj pred očmi sveta za svojo

Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, dejuje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefov« grenke vode, zaužite zjutraj in zvečer po četrtiniki kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive paciente rade jemljejo »Franz-Josefov« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

stanovska vzajemnost, za svoje stanovske vzore in pravice.

Na obrtniškem zborovanju bodo izbrani govorniki pokazali starodavno in slavno preteklost rokodelskega in obrtniškega stanu, njegove zasluge za človeštvo, lepoto rokodelske stanovske omike, običaje in navade rokodelskega stanu, njegovo povezanost z Bogom in Cerkvio, ljubezen in požrtvovanje za rokodelsco družino ter tudi gospodarsko borbo za obstanek v naših dneh. Posebno bodo govorniki pokazali, kako se naj rokodelski in obrtniški stan gmotno ter gospodarsko dvigne iz sedanjega težkega položaja.

Obrtniki, pridite v obilnem številu ter s svojo udeležbo pokažite solidarnost obrtniškega stanu, pa tudi skupnost s slovensko mladino, ki se bo ta čas zbrala na svojem velikem taboru!

Spored govorov bo sledič:

1. Dobre obrtniške družine — podlaga obrtniškega blagostanja. (Govori g. Fr. Žebot, podžupan mesta Maribora.)
2. Kako obnoviti rokodelsko stanovsko omiko? (Govori g. Fink, ravnatelj meščanske šole.)
3. Živiljenska skupnost mojstra, pomočnika in vajenca. (Govori g. p. Laura D. J.)
4. Bodočnost in pomen obrti v modernem gospodarstvu. (Govori g. dr. Andrej Gosar, vseučiliški profesor.)

LISTNICA UREDNIŠTVA

Slovenjgradec. Poslane slike pašnika ne moremo objaviti v »Slov. gospodarju«, pač pa jih bomo objavili v mesečniku »Kmečka žena«, katerega naročite in ga priporočite drugim.

Popoldne sta se starka in Alojzija podali na pot. V jetnišnico sta brez težave prišli, toda pred vstopom v govorilnico so jima preiskali škatlo. Brivsko pripravo so jima odvzeli, češ da jetniki ne smejo imeti ostrih predmetov, ker bi se v obupu ali jezi mogli raniti ali celo umoriti. Stražnik jima je povdal, da je brivec prejšnji dan obril' in ostrigel' vse jetnike.

Alojzija se je začudila, ko je Štefana zagledala. Bil je čisto drugačen, ko takrat, ko ga je videla neobritega in nepočesanega. Nekaj trenutkov sploh ni mogla odmakniti pogleda z njegovega prikupljivega obraza.

Štefan jo je prijazno pozdravil, nato je skočil k materi in jo objel.

Alojzija je čutila, da bosta mati in sin bolj srečna, če se bosta mogla sama pogovarjati, zaradi tega je stopila k zamreženemu oknu in je opazovala strehe sosednjih hiš.

Mati in sin sta poživila spomine na lepe, stare čase.

»Štefan, ali še veš, kakšni so bili božični večeri v starosti domovini?«

»Da. Spominjam se na zvezdo pred oknom.«

»Res, Štefan? In na petje?«

»O, tudi na petje.«

»Oh, kako lepo je bilo doma! Tako lepo je samo na Poljskem!«

Pri teh besedah je starka žalostno vzdihnila.

»Mati,« je čez čas vprašal Štefan, »čemu smo potem prišli sem, če je v starosti domovini tako lepo?«

»Nesreča nas je privredla sem. Nekega leta je bila zelo slaba letina. Oče je bil brez posla in smo stradali. Slišali smo, da je v Ameriki vsakdo bogat in srečen. Oče na Poljskem ni bil srečen, ker je bil Litvanec. Rekel je, da ga Poljaki sovražijo.«

»Ali so ga res sovražili?«

»Nekateri. A bilo jih je malo. Slabo je govoril poljsko, bil je nekoliko samozavesten in je v vsakem zelo kratko govoril. Radi tega ga res niso ljubili. Tudi name so bili nekateri jezni, ker sem postala njegova žena. Nisem marala za to, ker sem ga ljubila. Sicer pa ni bil slabši človek ko naši in če bi še enkrat mogla izbirati, bi spet njega izbrala. Ubogi mož! V Ameriko si je želel in tu je našel žalostno smrt.«

Starkine zadnje besede je zadušil jok. Štefan jo je objel in poljubil.

V tem trenutku se je pojavil stražnik in je javil, da je ura obiska potekla.

Voščili so si vesele praznike, nakar sta se mati in Alojzija poslovili.

(Dalje sledi)

Vsi ki potujete, ne pozabite

na novi vozni red!

Dobite ga za 2 din v Tiskarni sv. Cirila

treba računati z njo. Po vsem otoku se namreč kažejo dolge razpokline, ki zjajoči cimdalje bolj in tečejo vse vzpostredno ali v severovzhodni ali jugozahodni smeri. Razpokline nastajajo na ognjeniških tleh Islandije in so tako velike, da povsem izpreminjajo sestav že zdavnaj ohlajenih tal lave. Ob robih razpoklin se ognjeniška zemlja drobi in se zgublja v globokih koritih in zemljoslovci ne dvomijo, da pokanje sega zelo globoko. Začeli bodo z natancnimi merjenji, ki jih bodo ponavljali na vsekih pet let na vedno istih mestih. Šele po teh merjenjih bo mogoče zanesljivo ugotoviti, kako hitro in v kakšnem obsegu se razvija to razpadanje Islandije.

Društvene vesti

Mladina se pripravlja za Mariborski tabor

Mladinski dan v Račah

v nedeljo, 11. junija, je pokazal, koliko je mladina iz Slomšekovega fantovskega okrožja v Mariboru pripravljena za velik mladinski nastop v Mariboru. Že sprevod od kolodvora na staro grajsko dvorišče v Račah, kjer se je darovala sv. maša, je pokazal strumnost naše katoliške mladine. Vrli Račani pa so cvet slovenskega naroda tudi nadvse slovesno sprejeli, posebno lepo so pa okrasili oltar, kjer se je darovala sv. maša, pred katero je imel verski nagovor ravnatelj g. prof. Rihter. Po sv. maši je bilo zborovanje na prostem, ki ga je vodil dr. Fran Žebot, kot glavni govornik je pa nastopil g. prof. Klasinc. Nadvse lep je bil popoldanski nastop naše mladine, ki je pokazal discipliniranost in enotnost v izvajaju vaj. Pohvaliti je vrlo gdčno učiteljico iz Podove, ki je za svoje majhne deklice, učenke, naštudirala posebno vajo, ki je oduševila vse. Mladinski dan v Račah je pokazal, da gre naša mladina krepko za svojimi cilji in da te svoje cilje tudi dosega.

★

Mladinski tabor v Središču ob Dravi. Ormoško fantovsko okrožje priredi z dekliškim krožkom v nedeljo, 18. junija, javni nastop v Središču ob Dravi. Slovensko katoliško ljudstvo, živeče na obronkih Slovenskih goric in po Ptujskem polju, se vabi, da se te prireditve v polnem številu udeleži!

★

Mladina Savinjske doline v Gomilskem

Kakor v Račah, se je zbrala v nedeljo, 11. junija, mladina Savinjskega okrožja fantovskih odsekov in dekliških krožkov na Gomilskem. Praznik savinjske mladine se je prav tako začel s sprevodom in sv. mašo, ki jo je daroval gomilski rojak g. stolni dekan prelat dr. Franc Cukala, kateri je imel na navzoče lep verski nagovor. Po sv. maši je sledilo zborovanje, ki ga je vodil domači g. župnik Satler, kot glavni govornik je pa nastopil g. minister Snoj, ki je orisal delo in borbe naše mladine z ozirom na današnje razburkane čase. Po večernicah je pa imela mladina javen nastop na telovadišču, ki je nadvse lepo uspel.

Obe mladinski prireditvi sta pokazali, da bo veliki mladinski tabor v Mariboru lepo uspel, kajti pokazala se je izvezbanost naših fantov in deklet tako v prostih vajah kakor na orodju. Radi tega se mlađinskih dnevov v Mariboru lahko že vnaprej veselimo s polnim zaupanjem v uspeh.

★

Hoče. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 18. junija, ob treh popoldne in ob pol osmih zvezčer v Slomškovem domu prekrasno igro v petih dejanjih »Roka božja«. Odmori bodo izpolnjeni z glazbo. Prijatelji, pride!

št. Andraž pri Velenju. Tukajšnja dekliška Marijina družba priredi v nedeljo, 18. junija, v društvenem domu pod okriljem Prosvetnega društva drama v treh dejanjih »Po trnju do cvetja«. Začetek ob treh popoldne.

Makole. V nedeljo, 18. junija, ob osmih zvezčer vsi v Makole k predstavi »Slehernik«! Igro priredi Prosvetno društvo, in sicer na trgu pred cerkvijo. Pridite bližnji in daljni sosedje, oglejte si to igro in videli boste sebe, kajti vsakdo izmed nas je Slehernik.

Vojnik. V nedeljo, 18. junija, priredi celjsko fantovsko in dekliško okrožje velik mlađinski tabor v Vojniku s sledečim sporedom: ob 8. zbirjanje udeležencev na telovadišču, kjer se uvr-

stijo skupine za sprevod, ki krene s telovadišča ob 8.30. Začetek službe božje v farni cerkvi ob 9, nato sledi pred cerkvijo prosvetni tabor, na katerem bo govoril podpredsednik Zveze fantovskih odsekov celjske podzveze g. dr. Benedičič. Ob 15 bo velik telovadni nastop na župnijskem travniku pri kapeljici ob državni cesti. Vsak, kdočut s katoliško mladino, naj pride v nedeljo v Vojnik na mlađinski okrožni tabor, katerega bodo s svojo udeležbo počastili najvišji predstavniki našega javnega življenja, zato tudi vas ne sme manjkati!

Loka pri Zidanem mostu. Pomemben dogodek za našo župnijo bo blagoslovitev Prosvetnega doma v nedeljo, 18. junija. Željno smo pričakovali novi dom, kjer se bo zbirala vsa dobro misleča loška mladina ter se izobraževala in navduševala za vse dobro in plemenito. Lansko leto julija so zapeli krampi in do novembra je bil dom

v glavnem dograjen, tako da je služil v zimskem času svojemu namenu. V nedeljo pa bo slovesno blagoslovjen. Blagoslovil ga bo naš rojak g. duhovni svetnik Drago Oberžan v imenu prevzv. nadpastirja dr. Tomažiča. Vabimo na to slovesnost ves laški okraj, vsa Prosvetna društva, sosedne onstran Save in vse prijatelje naše mlađine, ki bo ta dan popoldne tudi nastopila ter pokazala sadove svojega dela. — Spored slavnosti je sledeč: zjutraj spremeni pri vlakih, ob devetih sprevod, ob desetih sv. maša na prostem z ljudskim petjem, po sv. maši blagoslovitev doma, nato bo prosvetno zborovanje. Govoril bo gimnazijski ravnatelj g. dr. Capuder iz Ljubljane. Popoldne ob pol dveh bo skušnja telovadcev na telovadišču, ob pol treh večernice, ob štirih telovadnih nastop vseh oddelkov. Na telovadišču bo spregovoril mlađini podpredsednik celjske podzveze g. prof. Miha Benedičič. Pokroviteljstvo je blagovolil sprejeti g. ban dr. Marko Nataličen. Slovesnost se bo vršila ob vsakem vremenu. Na veselo svidenje 18. junija v Loki!

Nasveti za odpis davkov zaradi vremenskih nezgod

Povodnji in toča so kmetom napravile veliko škodo na polju. Po §§ 12 in 159 zakona o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928 in uredbe o odpisu davka v primeru vremenskih poškodb z dne 29. oktobra 1928 imajo kmetje pravico na odpis državnega davka in vseh doklad na zemljišča, ki so poškodovana radi vremenskih nezgod. Da bi se oškodovani znali ravnavati, objavljamo zakonske predpise, ki se glase:

1. Kadar je uničeno več kot ena četrtina, a manj kot polovica pridelkov, se odpiše 25% letnega davka in doklad.

2. Kadar je uničenih polovica, a manj kot tri četrtine pridelkov, se odpiše 50% letnega davka in doklad.

3. Kadar je uničenega tri četrtine, a ne ves pridelek, se odpiše 75% letnega davka in doklad.

4. Kadar je uničen cel letni pridelek, se odpiše ves letni davek in doklade.

Vsaka škoda, ki daje pravico na odpis letnega davka in doklad, se mora prijaviti v roku osmih dni pristojnemu katastrskemu ali davčnemu uradu. Prijave morajo predložiti davkoplačevalci sami ali pa njihovi polnomočni zastopniki.

Pri upravičenih vzrokih se sprejemajo prijave še po osmih dneh, če je prijava dana še v času, da se da ugotoviti višina povzročene škode. Pri poplavah se osem-dnevni rok računa od dne, ko je voda stala najviše.

Škodo ocenjuje posebna komisija na ta način, da si sama ogleda nastalo škodo na licu mesta, kjer jo tudi oceni. Komisija sestoji iz uradnika katastrskega urada, ki je predsednik komisije, in iz dveh strokovnih članov pristojne občine, ki škodo ocenjujejo. Oceniti škode prisostvuje še vaški

starešina (pri nas občinski odbornik dotične vasi), ki daje potrebna pojasnila.

Dolžnost občine v poškodovanih krajih

Da kmetje ne izgube pravice na odpis davkov in doklad, so občinski uradi dolžni:

1. takoj sporočiti katastralnemu uradu radi vremenskih neprilik nastalo škodo;
2. istočasno z dostavljanjem tega sporočila zahtevati od katastralne uprave pooblastilo, da občinski urad lahko sprejema prijave davkoplačevalcev, ki prijavljajo nastalo škodo;

3. istočasno zahtevati od katastrske uprave dovoljenje, da se lahko prijave sprejemajo še po osemnevem roku. To se napravi zato, da se lahko ugotovi stvarna škoda;

4. pri volitvi, oziroma imenovanju članov komisije je gledati na to, da pridejo v očnejvalno komisijo pošteni in gospodarsko razumni zastopniki, ki bodo znali odločno in najbolje zastopači koristi prizadetih;

5. občinska uprava, ki vodi posle zemljiškega katastra, naj takoj da nalog uradniku, ki tega posle vrši, da takoj sestavi tabularični zapisnik, kako bi se o pravem času rešili posli za odpis davka in doklad;

6. župan mora zahtevati od uradnika, ki vrši posle zemljiškega katastra, da temeljito preštudira predpise Uredbe o odpisu davka v primeru vremenskih poškodb z dne 29. oktobra 1939, št. 137.095, in navodila za izvrševanje te uredbe z dne 10. novembra 1929, št. 82.178.

Župani naj budno pazijo, da bodo občinski uradniki to delo izvršili kar najbolje in najhitreje, brez vsakega odlaganja, da se lahko odpis davkov in doklad izvrši pravočasno. To so župani v interesu svojih občanov tudi dolžni storiti.

Dopisi

Sv. Jernej nad Muto. Ob najlepšem vremenu smo obhajali praznik presv. Rešnjega Telesa. Posebnost je bila, da je na ta praznik priredilo Slovensko planinsko društvo iz Maribora izlet na visoki Sv. Jernej. Pevsko društvo »Jadran« je oskrbelo petje pri sv. maši v cerkvi in pri procesiji. Imeli smo priliko poslušati krásno petje vrlih Primorcev. Med izletniki je bil tudi starosta SPD g. ravnatelj dr. Jožef Tomšek.

Hvala za lepo petje in na svidenje v avgustu na Jernejevo nedeljo! — Pri vsem veselju razpoloženju je bilo mučno to, da niso smeli Slovenci z onstran meje k nam, da bi slišali lepo slovensko pesem, dasi se sicer ob takih prilikah pustijo ljude čez mejo.

Ali si že obnovil naročnino?

PROSVETNI DOM NA PREVALJAH — NARODNA ZADEVA!

Sv. Anton na Pohorju. Opozarjamo častilce sv. Antona, da bo lepa nedelja 18. junija z dvojno službo božjo, in sicer ob 6 in ob 10. Vljudno vabljeni vsi!

št. Janž na Dravskem polju. Na gostiji Pekovsek-Kodrič in Dobnik-Skaza so svatje darovali za kongres Kristusa Kralja 116 din. Vsem darovalcem se izreka prisrčna zahvala! Novoporočenem obilo sreče in božjega blagoslova!

Ptuj. Na državni realni gimnaziji se bodo vršili sprejemni izpiti dne 24. junija ob osmih zjutraj. Prošnjo, ki jo je kolkovati z 10 dinarji in ji priložiti krstni list in izpričevalo o dovršeni ljudski šoli, je predložiti do 23. junija. — Razstava risarskih in ženskih ročnih del je bila od 6. do 11. junija. — Predvidoma bo z novim šolskim letom otvorjena klasična vzporednica v 1. razredu.

Ljutomer. V nedeljo, 18. junija, se vrši takoj po osmi sv. maši v dvorani Katoliškega doma občni zbor Okrajne posojilnice v Ljutomoru. Na občnem zboru bo predaval zastopnik Zadružne zveze v Ljubljani. Ker je predavanje o zadružništvu velikega pomena za naše gospodarstvo, ste vsi vljudno vabljeni k udeležbi.

Vučja vas pri Križevcih pri Ljutomeru. Gasilska četa priredi v nedeljo, 18. junija, veliko

javno tombolo pri g. Lebar Alojziju. Vljudno vabljeni!

Gornji grad. Po par dneh krasnega vremena je 9. junija iznenadil Gornjegrajcane izredno hudo, kakršnega že dolgo ne pomnimo. Kljub temu, da je zjutraj kazalo lepo vreme, se je popoldne nenadoma pooblačilo in naenkrat je med močnim grmenjem pričelo vlivati, kakor da so se odprle vse zatvornice sveta. Menda se je utrgal oblak, zakaj padalo je tako silno, da se je videlo komaj par metrov naprej. Kmetje imamo občutno škodo, saj je odneslo z bregovitih njiv skoraj vso prst. Ponekod pa so se trgali tudi plazovi.

Sv. Štefan pri Žusmu. Zadnje deževje je tudi pri nas napravilo veliko škodo, najbolj so trpeli vinogradi, kjer je odneslo mnogo zemlje. — Pri nas je mnogo lisic, tako da skoro vsak dan rajožajo kokošje pečenke v lisičje luknje. Prosimo lovskoga zakupnika, da posveti večjo pažnjo lisicam, če ne bodo naše kokoši vse žrtev lisičjega žrela...

Planina pri Sevnici. Prvo nedeljo junija smo imeli slovesnost prvega sv. obhajila. Bil je lep pogled na prvoobhajance, ki so prišli med zvonjenjem s prižganimi svečami v rokah v procesiji v cerkev, kjer jih je nagovoril g. župnik. Po sv. maši in prvem sv. obhajilu so šli malčki v župnišče k zajtrku. Bilo je ta dan izredno lepo vreme, poprej pa je bil tri nedelje dež. Bog daj, da bi prvoobhajanci prvega sv. obhajila in govoru g. župnika ne pozabili, ampak vsi vedno čisti in pridni ostali!

za 1600 din. V stanovanje je prišel s ponarejimi ključi, ker ga je po izvršeni tativini zopet zaklenil. — Mariborskemu šoferju Henriku Cerarju je nekdo sunil, ko je sedel v družbi s prijatelji v kavarni, 1500 din, katere je imel v torbici poleg sebe na stolu. — Orožniki v Š. Ilju v Slov. goricah raziskujejo veliko tativino pri posestniku Kauranu v Srebotju 15. Gre za izgin gotovine 21.000 din ter za tri hranilne knjižice, katere se skupaj glasijo na 25.000 din in znaša skupna škoda z ukradeno gotovino 46.000 din. Orožniki so ugotovili, da je bila tativina izvršena v noči v sobi, v kateri spi 15 letna domača služkinja, Omara, ki je hranila denar in hranilne knjižice, je bila odprta s silo. Blizu hiše so našli papir, v katerega je bil zavit denar, in žensko torbico, katera je bila istočasno izmakanjena. Na bližnji pšenični njivi so našli še hranilne knjižice. Gotov denar je bil last Kauranove hčerke Otilije Ketiš, ki je hranila v isti omari še več denarja, ki je pa stal nedotknjen. — Ko se je vrnil mariborski mestni avtobus zadnjo nedeljo zvečer iz Ljutomera v Maribor, je opazila dijakinja Jožefca Lončar pri izstopanju, da ji je nekdo ukradel aktovko, v kateri je imela šolske knjige ter 300 din. Sopotniki so izpovedali, da je z njeno aktovko pri glavnem kolodvoru izstopil mlajši moški. Stražnik je skupno z dijakinjo pregledal vse vagone ljubljanskega večernega vlaka tik pred odhodom in zadel na mladega moškega, kateri se je delal spečega, za hrbotom pa je skrival ukradeni aktovko, v kateri so bile še knjige in denar. Nepoštenjak in tat je zidarski pomočnik Anton Rojko od Sv. Antona. Uzmovič se je hotel pravkar odpeljati v Ljubljano.

Po enem letu ga je zagrabilo roka pravice. Orožniki so prijeli pri Sv. Lovrencu na Pohorju 23 letnega potepuha Ivana Flajšerja, katerega je zasledovala s tiralico oblast že eno leto, ker je vdrl v voz cirkusa Nemeček v Oplotnici pri Konjicah ter ukradel harmoniko, nekaj zlatnine, perila ter drugih predmetov in se je znašal oroznikom izmikati eno leto.

Tata so potegnili iz narasle Pesnice. Iz Ptuja poročajo: V Pacinju pri Sedlačkovi se je zadreževal 15 krat kaznovani Martin Bolkovič, doma iz Rucmancev. Ko je obkolila orožniška patrulja hišo Sedlačkove, da bi zajela radi suma tativne po okolici Pacinja Bolkoviča, je ta skočil skozi zadnji izhod v dva metra oddaljeno in narasel Pesnico. Komaj in komaj se je obdržal s pomoko obrežne veje na površju, sicer bi bil utenil, ali pa bi ga bila deroča voda odnesla. Orožniki so vzeli čoln in so na ta način prijeli begrundca ter ga predali sodišču.

Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico priredi 8. in 9. julija veliko romanje v Slovenski Lurd — Rajhenburg. Za to romanje je dovojena polovična vozinja. Vlak stane iz Maribora tja in nazaj samo 53 din z izkaznico vred. Vsi, ki bi se romanja radi udeležili, se morajo javiti do 20. junija v društveni pisarni Gledališka 4 vsako sredo od 8 do 10 ali pa pri predsednici g. Bauman Katarini, Tržaška cesta 1. Tam se zvedo tudi vse podrobnosti. Vsi oni, kateri vstopijo na kateri koli postaji na progi Maribor—Rajhenburg, plačajo ob priglasitvi samo 5 din. Na vstopni postaji kupijo celo karto do Rajhenburga in rumeno izkaznico K-13. Romanja se lahko udeležijo tudi možje in fantje. Marijini častilci, porabite to ugodno priliko in poromajte z nami v Slovenski Lurd! — Odbor,

Dopisi

Sv. Marjeta ob Pesnici. Gasilska četa ima dne 18. junija veliko vrtno veselico pri g. Šiker z bogatim srečolovom. Domačini in sosedje k udeležbi iskreno vabljeni!

Nadaljevanje na strani 13.

Poslednje vesti

Politično iz naše države

Seja banovinskega odbora JRZ za dravsko banovino. Zadnji ponedeljek se je vršila v Ljubljani pod predsedstvom g. dr. Antona Korošca seja banovinskega odbora JRZ za dravsko banovino. Predsednik dr. Korošec se je spominjal v lepem govoru pred sejo smrti tajnika JRZ Mateja Tomazina, kateremu so vsi navzoči vzkliknili trikratno »Slava«. Nato je naš voditelj govoril o položaju naše zunanje in notranje politike. Za dr. Korošcem sta še govorila poslanca dr. Jože Lavrič o gospodarskem stanju pri nas in g. Ivan Avsenek. Tem poročilom je sledila volitev izvršilnega odbora JRZ za našo banovino, ki je tale: predsednik dr. Anton Korošec, podpredsednik gradbeni minister dr. Miha Krek, tajnik senator dr. Franc Kulovec, blagajnik minister Franc Snoj. S seje je bila poslana brzjavka predsedniku vlade Dragiši Cvetkoviču.

Politične novice iz drugih držav

Novoizvoljeni madžarski parlament je otvoril 83 let star poslanec. Za binkoštne praznike izvoljeni madžarski parlament se je sestal v Budimpešti na prvo sejo 12. junija. Sejo je otvoril ob desetih dopoldne 83 letni začasnji predsednik in poslanec Štefan Magyiarikos, ki pripada narodno-socialistični kmetsko-delavski stranki. Prihodnja seja bo 14. junija. Na otvoritveno sejo so prišli v zbornico v civilni obleki samo levica poslanci, vsi drugi so nosili uniforme. Člani vlade so bili v madžarski noši, en del vladnih poslancev se je pojavit v stari madžarski magnatski noši, 50 poslancev stranke »suličstnih križev« pa se je pripeljalo pred parlament v 14 okrašenih avtomobilih. Nosili so zelene srajce in črne površnike z usnjениmi pasovi. To slednjo skupinc je ljudstvo najbolj navdušeno pozdravljalo.

Domače novice

Zasluzeno odlikovanje. Za velike zasluge in poštovovalno delovanje na narodnem in prosvetnem polju je odlikovalo kraljevo namestništvo

g. Ivana Šolinca, župnika v Slov. Bistrici, z redom sv. Save IV. razreda. K zasluzenemu odlikovanju naše iskrene častitke!

Toča pobila celo izletniško Pohorje. V današnji številki poročamo o ogromni škodi, katero je povzročilo neurje s točo v petek popoldne po Savinjski in Obsotski dolini ter po Slov. goričah. Da je bil zadnji petek dan hudih vremenskih nesreč, nam izpričuje dejstvo, da omenjeno popoldne ni prizanesla toča niti izletniškemu Pohorju okrog Pohorskega doma, Mariborske koče in Petkovega sedebla, kjer je uničenih 40% sadne letine in poljskih pridelkov. Nižje ležeči deli tako zvanega hočkega Pohorja so ostali neškodovani.

Pri padcu z motorja si natrila lobanje. Neki motociklist z Ježice pri Ljubljani je peljal zadnjo nedeljo dopoldne na motorju sopotnico iz Maribora proti Kamnici. Na klancu slabe državne ceste je zgubila sopotnica 22 letna Antonija Pustnik iz Mežice ravnotežje in padla s sedeža. Pri padcu si je natrila lobanje in so jo oddali nezavestno v bolnišnico.

Dva hudo poškodovana v celjsko bolnišnico. Zadnjo nedeljo proti večeru je zadelo neka kočija v 40 letnega Štefana Kumerja s Polzele in ga vrgla s kolesa tako, da je bil oddan v celjsko bolnišnico s hudimi poškodbami po glavi in trebuhi. — 71 letni Martin Zorko od Sv. Štefana nad Šmarjem pri Jelšah je stopil zadnjo nedeljo v Petrovčah iz mestnega avtobusa. V trenutku izstopa je pribrel po cesti neki osebni avto in je podrl priletnega moža na tla. Zorka so prepeljali v celjsko bolnišnico z znatnimi poškodbami na glavi in rokah.

Nepoštenost narašča. Na Visolah pri Slov. Bistrici je dobila vila Ivana Kosa, posestnika in gostilničarja, nezaželen obisk. Tat je odnesel lovsko puško, gramofon v kovčegu s ploščami in še razne druge predmete. Kos je oškodovan za 3000 din. — Na Tržaški cesti 20 v Mariboru je vdrl nekdo v stanovanje upokojenega železničarja Ignaca Čeriča in mu je odnesel zlatnine

Kmečka trgovina

Hrvaška gospodarska kritika

»Hrvatski dnevnik« kritizira delovanje naših državnih ustanov, ki pospešujejo izvoz. Med te ustanove spada v prvi vrsti »Prizad«. Promet Prizada je največji pri žitu, kar gre v korist predvsem Vojvodini. Hrvatje, posebno pa Slovenci pa moramo nositi in plačevati razliko med Prizadovo ceno in ceno na svetovnem trgu, ki je navadno manjša kot pa pri nas. Nadalje so v upravi Prizada sami uradniki, namesto, da bi bili v upravi predvsem gospodarski ljudje, ki bi promet Prizada enakomerno razdelili na vse pridelke, pa ne samo na žito. Ker je pa poslovanje Prizada enostransko, enkrat izgublja denar z umetnim dvigom cen nekaterih pridelkov (kar se redno vrši pri pšenici), drugič pa ustvarja razne skладe.

Zelo važen za izvoz je nadalje »Zavod za pospeševanje zunanje trgovine«. Ta zavod podlejuje izvozna dovoljenja in sodeluje pri sklepajuju trgovinskih pogodb. Vse to pa vrši mimo naših gospodarskih organizacij, namesto da bi imel z gospodarskimi organizacijami stalne stike in gospodarske posvete. Zavod nadalje zahaja od zbornic, da mu v najkrajšem času morajo dostavljati svoja mnenja o tem in onem predlogu, tako da zbornice nimajo časa, tega proučiti. Zbornicam se tudi ne dostavljajo v pručitev zahteve tujine, tako da si morajo pomagati s tujo književnostjo, namesto da bi dobile potrebna navodila od Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine. Povsod pa manjka pravih gospodarskih ljudi. Ker pa pri naših državnih gospodarskih ustanovah ima glavno besedo le uradništvo (birokracija) ne pa gospodarski ljudje, se naša trgovina ne bo boljšala, dokler bo to trajalo. Treba bo izvesti reformo pri državnih izvoznih in uvoznih ustanovah, tako da bodo v upravnem odboru »Prizada«, Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine in vseh drugih tozadevnih ustanovah in odborih prišli ljudje iz našega praktičnega gospodarstva, in to v takem številu, da jih uradniki ne bodo mogli preglasovati.

Gornja hrvaška kritika jasno osvetljuje naše gospodarske hibe, radi katerih v prvi vrsti trpi kmečki stan, predvsem pa trgovina s kmetijskimi pridelki. Jasno je, da Slovenci še bolj upravičeno obsojamo navedene nerdenosti kot Hrvatje, kajti slovenskemu gospodarstvu prinašajo še večjo škodo kot hrvaškemu.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

244 — Pariz: zastopstvo za vse vrste mesa, pečurtnine, konzerv, žita, moke, živine za klanje in povrtnine.

245 — Montevideo: fižol, suhe češplje, gobe, paprika, žganje.

247 — Bratislava: ribe, povrtnina, krompir, suhe češplje, orehi, jabolka.

248 — Bilavajo (Rodezija): iščejo se zvezze z našimi izvozniki, ki se zanimajo za južnoafriški trg.

251 — Haifa: tekstilni predmeti.

252 — London: vsi proizvodi razen leseni.

253 — Port Elisabeth (južna Afrika): orehi.

256 — Dunaj: ponuja se zastopnik za živila, sir in druge proizvode za izvoz v Anglijo.

257 — Šangaj: zastopnik neke tvrdke se zanima za kmetijske proizvode ter išče zvezzo z izvozniki, ki niso zastopani na Dalnjem vzhodu.

Zanimanci se naj z navedbo gornje številke obrnejo na »Informacijski oddelok Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine«.

Gospodarske zanimivosti

Anglija nam namerava nuditi ugodno trgovinsko pogodbo, s katero bi se povečal medsebojni promet. V Londonu izdelujejo tozadevni načrt, ki bo predložen našim gospodarskim krogom.

Nemci in Poljaki bodo znižali medsebojni trgovinski promet na polovico.

Poljaki kupujejo na Grškem tobak in rozine, Grki pa pri Poljakih cigaretni papir, železo, les, živino, sladkor, mesne konzerve in tekstilne stroške. V prejšnji poljsko-grški trgovinski pogodbi imenovani predmeti niso bili navedeni v medsebojni izmenjavi. Redni pogodbi so bili dodani s posebnim trgovinskim dostavkom.

Tudi Švedi bodo kadili grški tobak. Švedska bo kupila več grškega tobaka kot doslej, Grki pa bodo od Švedov kupili les.

Amerika kupuje kositre (kovina). Njegova cena je stalno narašča, dočim cene cinka in svinca padajo.

Močno je povpraševanje po konoplji, in to zaradi velikih vojaških nabav Anglije in Francije.

Denar

Finančni minister je za junij predpisal naslednje uradne tečaje: angleški funt 258 din, ameriški dolar 54.90 din, nemška marka 14 din, francoski frank 1.46 din, švicarski frank 12.41 din, italijanska lira 2.28 din, nizozemski goldinar 29.60 din, bolgarski lev 47 par, romunski lev 30 par, češka krona 1.48 din, danska krona 11.50 din, švedska krona 13.26 din, norveška krona 12.85 din.

Cene goveje živine

Voli. Celje 5—5.50 din, Laško 4.50—5.50 din, Litija 4.50—5 din kg žive teže.

Biki. Lendava 4—5 din kg žive teže.

Krave. Lendava 2.50—3 din, Celje 3—4 din, Laško 3.50—4 din, Litija 3—4 din kg žive teže.

Telice. Lendava 4.50—5.50 din, Celje 4.50 do 5 din, Laško 4.50—4.75 din, Litija 4.50—5 din.

Teleta. Lendava 6—7 din, Celje 5—6 din, Laško 5—6 din, Litija 7—8 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Cena plemenskim svinjam na mriborskem sejmu se od zadnjic ni bistveno spremenila. Tudi cene po drugih sejmih so ostale prilično iste.

Pršutarji. Lendava 7—8 din, Celje 7—8 din, Laško 7.75 din, Litija 7 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Celje 8—9 din, Laško 9 din, Litija 6 din kg žive teže.

Tržne cene

Meso. Govedina 8—10 din, teletina 12 din, svijina 14 din, ribe 16 din, zajec 14 din, slanina 16 din, svijinska mast 17 din, morski raki 20 din kilogram.

Žepne svetilke

izdeluje edino domača tvornica

IVAN PASPA I SINOV
Zagreb, Koturaška 69

Med. Celje 18 din, Litija 20 din kg.

Drva. V Celju bukova 100 din kub. meter, mehka drva 70 din kub. meter.

Sadje. Jabolka 5—10 din, suhe slive 8—12 din, češnje 5—10 din, dalmatinske češnje 12 din kg, liter češnje 2.50—4 din, črnici 4—7.50 din.

Mlečni proizvodi. Mleko 1.50—2 din liter, smetana 7.50—10 din liter, kg surovega masla 24, čajnjega 28—32 din, domaćega sira 8—10 din, jajce 0.50—0.75 din.

Zelenjava. Kilogram krompirja 0.75—1.25 din, kislega zelja 3 din, hrena 8—10 din, paradajzov 18—20 din, špargljev 12—14 din. Komad zelja 0.50—3 din, kumarca 2—8 din, karfijola 4 do 12 din, ohrov 0.50—3 din, zeleni 0.50—3 din, buča 2—4 din, por 0.25—1 din, redkev 1 din. Liter graha 7.50—10 din. Zelenjava v kupčkih po 1 din.

Sejmi

20. junija tržni dan s svinjami: Dolnja Lendava; svijinski: Ormož; živinski: Ptuj — 21. junija svijinski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski in kramarski: Gornja Lendava, Koračica, Marenberg, Šmarje pri Jelšah — 22. junija tržni dan s svinjami: Turnišče; živinski: Sevnica na Savi; živinski in kramarski: Šoštanj, Sv. Jurij pri Celju — 23. junija svijinski: Maribor — 24. junija svijinski: Brežice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Šoštanj, Laško, Ljubno, Podsreda, Razkrižje, Slov. Konjice, Sv. Lenart v Slovenskih goricah.

Razgovori z našimi naročniki

P. S. Pojasnila glede službe. S posredovanjem služb se ne pečamo, niti Vam — žal — ne moremo kake službe priskrbeti. Vaše mnenje, da bi Vam mogel imenovani gospod s par vrsticami izpolzovati stalno službo pri sodišču, žal ne drži.

Podpis izjave, da dolžnik ničesar ne dolguje; naknadno izterjavanje obresti. Š. V. Kupili ste posestvo in se zavezali plačati kupnino v mesecnih obrokih z 2% obrestmi. Leto pozneje je prodajalec brat zasegel navedeno terjatev ter se je napravila pogodba, glasom katere morate Vi dolžno kupnino plačati prodajalevemu bratu, prodajalec pa je izjavil, da mu Vi z ozirom na to ničesar več ne dolgujete ter je to izjavo tudi podpisal. Vi ste glavnico v celoti plačali prodajalevemu bratu ter Vam je slednji potrdil, da je vse izplačano. Sedaj Vas pa terja prodajalec na plačilo obresti, češ, da v pogodbi ni bilo o obrestih nič določenega, marveč le o glavnici. — Ako ste Vi ob sklepu gori omenjene pogodbe imeli obroke v redu plačane in niste bili na obrestih takrat ničesar dolžni, je jasno, da prodajalec nima pravice zahtevati plačila obresti, ki so pozneje zapadle v plačilo. Pa tudi ako bi bili Vi ob času pogodbe dolžni kake obresti za nazaj, smatramo, da se Vam ni treba batiti tožbe in se mirno lahko sklicujete na svoječasno prodajalevo izjavo, da mu ničesar več ne dolguje. Njegova stvar je, ako je na zaostale obresti morda pozabil; izjava ga veže.

Zakon o zaščiti kmetov. A. H. L. Imeli ste že priznano zaščito za svoj dolg, dobili ste novo zadolžnico, plačali ste prvo anuiteto v redu, od druge anuitete pa le delni znesek, ker ste imeli neko pomoto (najbrž spor) zaradi neke parcele.

Upnik Vas je tožil in ste bili obsojeni na »izgubo zaščite«, plačilo celotnega dolga in visokih stroškov, čeprav ste pred tožbo in tudi pred razpravo, preden se je pričela, ponudili plačilo ostanka druge anuitete, cigar sprejem pa je upnik odklonil. — Predvsem Vas opozarjam, da v primeru, ako komu dolgujete denarni dolg, ni dovolj, ako mu denar ponudite; s tem še niste rešeni svoje obvezne in se dolga ne smatra za plačanega, čeprav je upnik odklonil sprejem. V takem primeru morate denar položiti pri sodišču; še sodni polog velja za plačilo. Razen tega so poslej zapadle v plačilo že tri anuitete, in sicer

tretja dne 15. novembra 1938. — Ako cele začapide anuitete niste plačali po preteklu dodatnega, pismeno Vam danega petnajstdnevnega roka, Vas je smelo sodišče na predlog upnika ob soditi na plačilo zaostale anuitete in vseh ostalih anuitet. Celotne zaščite niste izgubili; dolg je ostal znižan, tudi obresti so ostale znižane, izgubili ste le olajšavo, da bi smeli znižani dolg plačati v dvanajstih letnih anuitetah. Radi tega morate vse anuitete plačati v 15 dneh po pravomočnosti omenjene sodbe in plačati morate tudi pravdne stroške. Čeprav bi sedaj takoj plačali drugo in tretjo anuiteto, vendar se ne bi mogli s tem rešiti neugodnih posledic sodbe — vsaj ne brez privoljenja, odnosno soglasja upnikovega.

— Ako bo upnik vztrajal na izpolnitvi sodbe in Vi ne bi vsega v 15 dneh plačali, sme predlagati zoper Vas izvršbo, in sicer tudi s prisilno dražbo Vašega posestva. — Odgovore dajemo brezplačno, a (razen v nujnih primerih) le z objavo na tem mestu, to pa le našim naročnikom.

Plačilo poroka. Z. I. K. Na tem mestu smo že pisali, da je po zakonu poročstvo omejeno in da porok ne jamči za več, nego je izrecno izjavil. Prečitajte dobro poročeno izjavo, katero ste podpisali. Ako stoji v njej, da jamčite tudi za eventualne stroške tožbe in izvršb zoper glavnega dolžnika, potem jih boste, žal, morali plačati. Ako ste zaščiten kmet, smete zahtevati priznanje olajšav po uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov. Poročeni dolg se smatra za Vaš dolg od tedaj, ko morate Vašo poročeno obveznost izpolniti. Natančnejših pojasnil Vam ne moremo dati, ker nam niste zadeve dovolj popisali. Lahko jih pa dobite pri sodišču na uradni dan.

Hišna pot. I. I. Pred več leti ste kupili nekaj parcel od prodajalca, ki je preko teh parcel in parcel spodnjega soseda imel tako zvano hišno pot do občinske ceste. V kupoprodajni pogodbi ni bilo o tej hišni poti, odnosno njeni nadaljnji uporabi ničesar omenjenega. — Možno je, da bo prodajalec zatrjeval, da je bilo molče dogovorjeno, da bo on še vnaprej uporabljal navedeno hišno pot. Zakon določa, da se more volja izjaviti ne le izrecno z besedami ali s sploh usvojenimi znaki, marveč tudi molče s takimi dejanji, ki po preudarku vseh okolnosti ne dopuščajo nobenega pametnega razloga, dvomiti o tem. Na tak molče dogovor bi utegnila kazati okolnost, da do-

slej vsa leta niste ugovarjali uporabi hišne poti od strani prodajalca. Zanesljivega odgovora Vam pa ne moremo dati, ker ne poznamo vseh podrobnosti o priliki sklenitve pogodbe. Vsekakor Vam svetujemo, da raje nekoliko potrpite, kakor pa, da bi se spustili v tvegano pravdo. Ako res ni bilo nikakega govora o nadaljnji uporabi hišne poti in se slednja sploh ni omenila, niti posredno niti neposredno, bi prodajalec bolj težko uspel, odnosno bi mu pravica ne šla, ker si je ni izgovoril, niti je ni doslej mogel pripovestovati. — Ako bi s tem, da bi si prodajalca otroka postavila novi hiši, ustanovila lastni gospodarstvi in uporabljala navedeno pot, bila ta uporaba Vam, odnosno Vašemu posestvu v bistveno večje breme, bi se proti temu upravičeno zamogli braniti. — Nikakor pa nima prodajalec pravice kakim tretjim (tujim) osebam dovoljevati uporabo hišne poti preko sedaj Vaših parcel, tudi sosedom ne, tudi ne tistim, katerim je dovolil pašo na svojih parcelah. Ako se te osebe ne bodo z Vami sporazumele, jim smete uporabo poti prepovedati, eventualno z negativno tožbo.

Priv. agrarna banka noče prevzeti že znižanega dolga (terjatve). Š. K. Decembra 1936 ste prevzeli zadolženo posestvo z dolgom pri Agrarni banki in je pogodba stopila v veljavo ob Vaši poroki. Vaš prednik je že dobil od PAB končni obračun in mu je bila brisana polovica dolga. Anuitete ste plačevali Vi. Sedaj ste sprejeli od PAB obvestilo, da omenjenega dolga, odnosno terjatve ne prevzame. Vprašate, kaj Vam je storiti. — Ako je prednik že dosegel znižanje dolga, odnosno priznanje olajšav po uredbi o likvidaciji kmetskih dolgov in ste šele potem prevzeli njegovo posestvo s tem dolgom, Vam nikakor ni treba plačati več kakor že določene anuitete. Ni pa stvar jasna (radi pomanjkanja zadevnih določil v uredbi), ako ste posestvo z dolgom prevzeli, preden je dolžnik-prednik dosegel, odnosno vsaj pokrenil postopek za priznanje olajšav po omenjeni uredbi. Po našem mnenju Vam pri prevzemu po 26. sept. 1936, ako ste dolg vpošteli le v po uredbi znižanem obsegu, pritičejo enake olajšave kakor predniku. Plačujte v redi anuitete naprej (ako jih noče sprejeti PAB, jih ponudite prvotni upnici, ako jih tudi ta ne sprejme, jih morate položiti na sodišče); ako boste toženi, ugovarjajte vse to, kar ste nam navedli in se — ako okrajno sodišče ne bi odočilo v Vaš prid — pritožite na okrožno sodišče.

Izterjanje državnemu uslužencu posojenega denarja. F. M. Odvetnika ste že pred dvema letoma pooblastili, da z ubožnim spričevalom iztoži od državnega uslužanca vrnitev posojenih mu 2000 din, pa še do danes niste ničesar prejeli, ne denarja, ne listin. — Vprašajte odvetnika, ali je že izposloval sodbo ali morda plačilno povelje in eventualno izvršbo. Pri sodišču, katero je izdal sodbo, lahko tudi sami predlagate izvršbo zoper dolžnika, ne da bi morali predložiti izdatek sodbe. Ako pa je sodbo izreklo kakougo sodišče, bi sicer lahko dali pri sodišču Vašega bivališča izvršilni predlog na zapisnik, morali pa bi predložiti izdatek sodbe. Oskrbiti si novo ubožno spričevalo. Upniku bo treba zarubiti službene prejemke, ker drugih rubljivih premičnin najbrž nima. Ako ima morda plačo že zarubljeno od drugih upnikov, boste morali pač čakati, da pride s svojo terjatijo na vrsto. Lahko tudi predlagate, naj se naloži upniku položitev razodetne prisege, da boste zvedeli, ali in kaj poseduje, kar bi se dalo zarubiti, odnosno vnovčiti.

Poiskanje vodnih žil. Zboljšanje vodnih naprav. P. F. Ako je v Vašem kraju res pomanjkanje vode, zaprosite bansko upravo v Ljubljani, da brezplačno potom organov tehničnega razdelka stvar uredi. — Dober medij za poiskanje vodnih žil je g. Kajzer Franc, pos. sin v Vrtičah 25, p. Zag. Sv. Kungota.

Postavitev žage. D. S. F. S. Radi bi si postavili navadno vodno žago na dokupljeni zemlji v svrhu rezanja lastnega lesa. Bojite se, da Vam gozdni urad ne bo podelil zadevnega dovoljenja. — Zakon o gozdih določa, da smejo pristojna oblastva samo z banovim dovoljenjem izdajati koncesije in obrtne liste, odnosno dovolitve za novo gradnjo, za razširitev in za uporabljanje vseh vrst žag in drugih naprav za predelovanje lesa. Potrebna je sledeča pot: vložite prošnjo na okrajno načelstvo, naj Vam dodeli vodno pravico in dovoli postavitev žage. Opisati morate vodo ter priložiti situacijski načrt in načrt žage. Okrajno načelstvo bo poslalo Vašo prošnjo gozdarskemu oddelku banske uprave. Le-ta bo stvar preštudiral v smeri, koliko žag je v Vašem okolišu, koliko je tam lesa, ali imate res toliko lesa, da bi se Vam izplačalo postaviti žago le radi žaganja lastnega lesa. Ako banska uprava, odnosno gozdarski oddelek da svoje dovoljenje, tedaj bo

okrajno načelstvo poslovalo naprej, odredilo komisionel ogled in Vam izdalo dovoljenje za gradnjo ter podelilo vodno pravico. Ako pa banska uprava dovoljenja ne bo dala, je postopka že konec. Glejte torej, da boste prošnjo dobro uteviljili.

Sosed noče plačati odvetniških stroškov za obsojenega 19 letnega sina. V. J. Sosedov sin je bil obsojen, ker je napadel in razčkalil Vašega moža; plačati mora glasom sodbe tudi odvetniške stroške Vašega moža. — Res je, da oče sodovega sina po zakonu ni dolžan plačati stroškov kazenskega postopanja (med katere spadajo stroški odvetnika, ki ga je najel zasebni žilec ali zaščebni udeleženec) za svojega sina, čeprav je sin še mladoleten in doma dela. Vaš mož bo pač moral počakati, da bo sosedov sin prišel do kake rubljive imovine; časa ima 30 let. Zanesljiv je, da bo sosedova sin plačati svojega zastopnika, ker ga je sam najel in se najbrž ni takoj dogovoril z odvetnikom, da bo odvetnik iskal plačilo le pri obsojenem nasprotniku.

Spor radi stanovanja in plačila enomesecne najemnine radi odpovedi. I. P. M. Najeli ste si stanovanje, dali vnaprej aro, ker Vam pa hišna lastnica ni »vseh razmer« vnaprej povedala, ste ji še pred vselitvijo in pred prvim zopet vrnili ključe. Čeprav se sploh niste vselili, zahteva hišna lastnica, da ji plačate enomesecno najemnino. — Ako se niste vnaprej domenili, da morate imeti poseben števec za električni tok in da mora najemodajalka oskrbeti deske za kuhinjski betonski pod, tedaj bi si morali oboje sami preskrbeti. Čeprav bi se pa bila morda najemodajalka najprej zavezala to oskrbeti, pozneje pa se branila izpolniti obvezo, niste bili upravičeni odstopiti od pogodbe — razen, ako je bila izpolnjena kot obvezni ter poprava gašperčka dogovorjena kot bistveni pogoj za veljavnost najemne pogodbe. — Slednjem pa dvomimo. Popravilo gašperčka bi bila dolžnost najemodajalke, ker Vam mora izročiti vse (odnosno rabokupno stvarno)

v rabnem stanju in tudi vzdrževati v rabnem stanju na svoje stroške. Ako tega ne storiti, jo morate prisiliti s tožbo — odpovedni razlog pa to še ni. Ako ste neopravljeno odstopili od pogodbe, se smatra to kot odpoved. Ker znaša odpovedna doba en mesec in velja odpoved od prvega do prvega, morate plačati najmanj enomesecno najemnino, čeprav se sploh niste vselili. V kolikor bi se posrečilo najemodajalki ali Vam najti drugega najemnika, ki bi se vselil že ta mesec, bi smeli odbiti oni del najemnine, ki bi ga kasirala najemodajalka.

Prestavitev mejnika. Sklicevanje na mapo. M. M. Ako je sosed prestavil mejnik, da bi pridobil, otežil ali prikril dokaz za pravna razmerja (potek meje), ga lahko ovadite orožnikom. O mejnih sporih smo že večkrat pisali na tem mestu. Soda in občinska mapa ne tvorita nikakoga neovrgljivega dokaza o mejah parcel; služita samo za orientacijo o legi parcel. V pravdah se sicer mapo more uporabiti kot dokazilo o površini, odnosno mejah parcel, vendar ocenjuje sodišče njeni dokazno vrednosti po svojem svobodnem preudarku. Možno je, da mapa že spočetka ni bila povsem pravilna. Razen tega je možno s 30 letnim javnim uživanjem kake parcele do gotove meje, brez prošnje in brez sile, odnosno izvrševanjem lastninskih pravic pripovestovati lastninsko pravico dotičnega spornega mejnega prostora, to je do tiste gotove meje. Ako govoriti za Vas mapa in ako ste razen tega parcelo že 50 let uživali v mejah, kot jo kaže mapa, tedaj Vam pač nihče ne more z uspehom osporavati lastnino do mapnih mej.

Nabava vojaške puške. C. F. Ni mogoče dobiti dovoljenja za nabavo ali posest in nošnjo vojaške puške, zato je bolje, da prošnjo opustite in si ne delete nepotrebnih stroškov. — Prva številka »Našega doma« je že izšla ter jo dobite po pošti, ker smatramo Vaš dopis za naročilo. Govoriti na druga vprašanja ne spadajo na to mesto.

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Rešitelj v sili

V svitu gorečega skedenja se zdaj Turki posvetujejo, kaj bi s Petrom. Da bi ga odgnali s seboj, se jim ne zdi vredno, ker bi

ga nikdo ne hotel kupiti za sužnja. Zato mu zvežejo noge in ga obesijo na bližnje drevo, da je z glavo navzdol visel med travo in oblaki. Nato naglo odjezdijo. Peter Kozjak pa je visel, kri mu je vrela v glavo, le še slabotno je ječal. Za las je

manjkalo in njegova grešna duša bi bila stopila na prag večnosti.

Ali za zdaj mu Bog še prizanese. Iz gošča stopi cigan in na mah odreže jermen, na katerem je visel Peter. Kakor hlod pada Peter po tleh, ko ga cigan izpusti. Dolgo ga je moral Samol stresati, da se je spet zavedel. Nato ga je peljal k potoku. Voda je Petra popolnoma okreplila. Prosi cigana, naj ga pelje domov na Kozjak, in mu obljudbla za to bogato plačilo. »Plačilo, seveda,« se roga cigan. »Saj veš, kako si mi do zdaj plačeval, kar si mi obljubil. Še pred kratkim si me pustil v ječi. Zvito si računal: brat bo umrl, cigana bodo poslali za njim in zate bi bilo vse dobro. Zdaj pa ti je brat ozdravil, kakor sem slišal, in cigan ti je ušel. Pa še nekaj: s Turki se je vrnil v domači kraj tudi tisti, katerega si mi prodal. Pa pustiva to in si raje poiščiva prenočišče!«

(Dalje prihodnjič)

Nadaljevanje z 10. strani

Laporje. V ponedeljek smo spremljali k poroki dva Hošničana, Ivana Kaukler (Grabemčanov Anzek) in Spolničanovo Ložniko, hčerko cerkevnega ključarja. Oba sta bila odlična člana naših društev, posebno še ženin: predsednik fantovskega odseka, krajevne JRZ, Kmečke zveze itd. Bil je eden glavnih borcev za novi farni dom, kar upamo, da bo postal tudi v zakonskem jarmu, ki jima bodi lahek in srečen! — Iz Rima se je vrnil naš rojak Albin Tkavc. Šel bo služiti svoj vojaški rok, zato je za pol leta prekinil bogoslovne študije. Drugo leto bo pa imel novo sv. mašo. — Novo cesto s Križnega vrha proti Laporju, ki so jo pred volitvami začeli delati, kravovo potrebujemo. Nujno prosimo, da bi se čimprej nadaljevala in končala!

Sv. Trojica v Halozah. Praznik sv. Rešnjega Telesa je začetek procesij, ki jih naša župnija obhaja od nedelje do nedelje pri vseh podružnicah. Ena lepša od druge. Dne 11. junija je bila pri podružnici v Podlehniku, kjer je bila obenem antonska nedelja. V cerkvi so domačini in romarji kar oblegali oltar sv. Antona in se mu ali zahvaljevali ali priporočali. Ganljivo je bilo gledati vernike, s kakim zaupanjem so gledali mogočnega priprošnjika.

Sv. Duh v Halozah. Kdo na binkoštni ponedeljek od Drave do Sotle ni leta za letom pri Sv. Duhu? Letos je dež to navado pretrgal. Zato pa v nedeljo, 18. junija, vsi k Sv. Duhu! Ob 6 bo sv. maša in prvo sv. obhajilo otrok šole Sv. Duha, kar se že 20 let ni zgodilo pri nas. Ob 10 bo slovesna služba božja in procesija, ki se bo vila med bujnimi goricami. Prijatelji Haloz in pobožnosti v naravi iskreno vabljeni!

Loka pri Zidanem mostu. Spredaj poročamo, da bo pri nas blagoslovitev Prosvetnega doma. Naše poročilo o prosvetnem taboru popravljamo v toliko, da bo blagoslovil dom g. profesor dr. Hanželič iz Celja.

Naši rajni

Sv. Pavel pri Preboldu. Dne 12. junija smo spremili k večnemu počitku Cilenšek Karla, posestnika in trgovca ter bivšega župana itd. Pri spravljanju krme ga je zadela srčna kap. Neizprosna smrt mu je hipoma vzela življenje v 58. letu starosti. Zapušča ženo in štiri otroke. Kljub temu, da je bil samo eni hčerki pravi oče, jih ni razlikoval. Jože in Zofka, poročena Špeglič, ki sta od prvega zakona, vodita že vsak svojo trgovino. Bil je ljubezniv do vsakega človeka. Družina je že dolga leta vedno ena in ista pri hiši. Bil je vnet hmeljar in imel je vzorno urejeno posestvo. Marsikomu je dajal lepe naštete. V ospredje se ni nikjer in nikoli silil. Ko pa je bil imenovan za župana, žal le za kratko dobo, smo ga vsi občani spoštovali kot moža na pravem mestu, pravičnega in preudarnega. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudi. Z velikim veseljem je kot najbližji sosed mnogo pripomogel lansko leto pri primiciji g. Škorjancu Jožefu, sedaj kaplana v Sevnici, kateri je tudi prihitek med žalostne pogrebce. Združeni domači pevski zbori so zapeli pred domačo hišo »Vigred se povrne«. Gasilci, pri katerih je bil rajni dolga leta blagajnik, so nosili krsto, številne vence in šopke. Ko pa smo stali ob grobu, je bilo skoroda vsako oko solzno. Po obredih je g. župnik spregovoril lepe in vzpodbudne besede. Nato so zopet zapeli pevci v zadnje slovo. Blagopokojnika bomo ohranili v lepem spominu! — Vsem domačim in sorodnikom izrekamo naše sožalje!

„Slov. Gospodar“ stane:

za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četr leta 9 din.

Viničarski vestnik

VINIČARSKO-DELAWSKI TABOR

Pod pokroviteljstvom predsednika senata g. dr. Antona Korošca prieja Strokovna zveza viničarjev Zveze združenih delavcev v nedeljo, dne 18. junija (v slučaju slabega vremena pa 25. junija), viničarsko-delavski tabor v Jeruzalemu, blizu Ljutomeru.

Spored: od 8 naprej sprejem gostov. Ob 9 sv. maša s cerkvenim govorom. Pri sv. maši ljudsko petje s spremeljanjem godbe. Pele se bodo pesmi: Kraljevo znamenje, Pridi molit, o kristjan, Lepa si, lepa si, roža Marija, Povsod Boga. Po sv. maši tabor pred cerkvijo. Govorili bodo: g. dr. Anton Korošec, g. minister Franc Snoj, narodni poslanec g. Marko Kranjc, zastopnik ZZD tov. Milko Pirih, strokovni tajnik tov. Jože Košnik in tov. Lizička Grlica. Ob zaključku pesem »Hej Slovenci«, pevsko društvo iz Razkrižja pa bo zapelo kmetsko himno. — Popoldne bo pri »Majerički« v Jeruzalemu prisrčna priateljska zabava z bogatim srečolovom, petjem in koncertom viničarske godbe »Slavček«, ki traja do odhoda vlakov. Srečke po 1 din. Kot vstopnica služi taborski znak.

Prihod vlaka zjutraj v smeri Maribor—Ormož do postaje Ivanjkovci ob 7.43, odhod ob 16.19 in ob 19.45. — Prihod vlaka v smeri Gornja Radgona in iz Murske Sobote do postajališča v Ljutomeru ob 6.08, odhod ob 19.10. V Ljutomeru je zbirališče pred Viničarskim domom. Odhod v Jeruzalem ob 7. Na postajah Ivanjkovci in Ljutomer bodo čakali reditelji, da spremijo udeležence v Jeruzalem. Prav, tako na veliki cesti v Ivanjkovcih na avtomobile. Lahki avtomobili vozijo v Jeruzalem, težke pa bodo reditelji odpremili na postajališče pri »Ozmecu« v Veličnah, od koder je samo 8 minut pešoje v Jeruzalem.

Hrana se bo dobila proti predplačilu 8 din. Mrzla jedila na razpolago.

Prosimo vse, ki se bodo tabora udeležili, da pridejo pravočasno, tako da bodo pri sv. maši, pri kateri naj pridno pojope. Vsi se pa morate točno držati navodil rediteljev. Ponovno vabimo vse, da se tabora udeležite, da skupaj manifestiramo za naša katoliška načela, za našo narodno skupnost in za enoten delavski katoliški stan. — Odbor.

Za razvedrilo

Koliko je dolžan?

Gospod je poslal postrežčka k znancu z nekim sporočilom. Ko se je ta vrnil, ga je vprašal: »Koliko sem dolžan?«

Postrežček je odvrnil: »Koliko ste dolžni, ne vem, a jaz dobim 20 dinarjev za pot.«

Mora biti cel

Gospod (beraču): Na vas je vse razčapano. Berač: »Kako pa naj bo?«

Gospod: »Prav za prav se ne čudim temu, pač pa vašemu klobuku; ta je vedno cel in lep.«

Berač: »Klobuk mora biti cel, drugače bi padlo iz njega, kar dobim.«

Iskani žepni robci

Sodnik: »Kako veste, da je to vaš žepni robec?«

Oboženec: »Po barvi ga poznam. Imam še več takih.«

Sodnik: »To ni dokaz. Glejte, tudi jaz imam tak robec.«

Oboženec: »Temu se ne čudim, ker mi niso ukradli samo enega.«

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Kuharica za vse se sprejme k mali družini. Ponudbe: Kovačič, Maribor, Slovenska 10. 1027

SCHICHTOV RADION

vsebuje
MILO!

dobro, blago Schichtovo milo, ki med kuhanjem struji skupaj s kisikovimi mehurčki skozi tkanine in odpravi vso nesnago. Perilo se kar sveti tako je čisto in belo.

RADION BELINA!

Služkinja se sprejme k mali obitelji. Ponudbe: Vider, Ljubljana, Rudnik 34. 1028

Pekovskega vajenca, pridnega, močnega in poštenega, 15—16 let starega, sprejmem. Ledenšek, Maribor, Radvanjska 43. 1024

STANOVANJA IN OSKRBA.

Dekliško zavetišče Marijanišče v Mariboru, Gregorčičeva 18, sprejme na stanovanje in hrano dekleta, ki obiskujejo mestne šole, po nizki ceni. Tudi živila se sprejmejo po dnevnih cenah. 1019

POSESTVA:

Posestvo se vzame v najem proti letnemu plačilu ali na polovico. Ponudbe poslati na Knjigarno Panonija v Ljutomeru. 1020

Prodam majhno posestvo s kovačijo ali samo kovačijo. Naslov v upravi. 1023

RAZNO:

TRGOVCEM! Vsakovrstni papir, vrečice po engros cenah, glavna zaloga krep-papirja. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in Ptuju.

Prodam bencin-motor za mlatit v dobrem stanju, tipa Juvel. Carti Franc, Zg. Hajdina 33, Ptuj. 1018

Prodam gepl in mlatilnico. F. Pihler, Sv. Bolzenfink v Slov. goricah. 1026

Kmetje! Razne bencinske motorje 2—5+15 ks ter nove Sendling proda Š. Skrbinšek, Spodnja Hajdina, p. Ptuj. 1022

Vinogradno kolje, krajnike prodaja lesna trgovina Pistor, Maribor, Mlinska 18. 1021

Jabolčnik. Poletno delo se bliža, ali boste imeli dovolj pijače za domačo uporabo? — Ako ne, naročite še danes priznano snov »Jablus«, iz katere napravite izvrsten jabolčnik ali hruškovec tudi, ako nič nimate pravega sadjevca. Je zelo zdrava in okusna ter se poljubno lahko meša z vsako drugo pijačo. S poštnino stane 50 litrov 39.50, 75 litrov 53.—, 100 litrov 69.—, 150 litrov 98.—, 300 litrov 182.— din. Prepričajte se o sedanjji kakovosti! Stotine po-hvalnih pisem. Glavno zastopstvo Franc Renier, Podčetrtek. 1025

Zakaj je morska voda slana?

(Pravljica)

(Konec)

Kapetan je naposled izvedel za stvar. Nekega večera je poklical dečka v svojo kabino in mu rekel:

»Stopi k svojemu mlinčku in mu naroči, naj mi namelje pečene piščance.«

Deček je ubogal. Kmalu je prinesel kapetanu poln krožnik sveže pečenih piščancev. S tem pa hu-

dobni kapetan ni bil zadovoljen. Dečka je tepel tako dolgo, dokler mu ni prinesel mlinčka in ga poučil, kako mora z njim postopati. Kapetan se je zaprl v kabino in si je dal namleti toliko denarja in jedil, da je lahko napolnil veliko vrečo.

Medtem je zunaj zadivjala strašna burja. Vlovi so pljuskali preko ladje. Mornarji so hitro spustili rešilne čolne v vodo in so odpluli proč od ladje. Deček je nenadoma zaklical:

»Kapetan je še na ladji!«

Klicali so ga, a on ni odgovoril. Sedel je v kabini. Poleg sebe je imel kup denarja, pred seboj na mizi pa polno dobrih jedil. Naenkrat je opazil, da nima soli. Rekel je:

»Mlinček, mlinček, melji, melji,
belo sol mi brž namelji!«

Mlinček je začel mleti belo sol. Ko je bila solnica polna, je ukazal kapetan:

»Dosti je,ости!«

Mlinček pa je mlel naprej. Kapetan je bil pozabil, kaj je treba reči, da se mlinček ustavi. Kričal je in kričal, toda soli je bilo čimdalje več. Vzel je kladivo in razbil mlinček na drobne kose. A zastonj. Iz vsakega kosa je nastal cel mlinček in vsi so mleli belo sol. Ladja se je napolnila s soljo, pretežka je

postala in se je potopila z mlinčki in kapetanom vred.

Mornarji so se rešili. Deček se je vrnil k babici in ji vse povedal. Ona je odvrnila:

»Aha, zato je zdaj morska voda slana. Na morskem dnu stoje vsi tisti mlinčki in meljejo noč in dan belo sol.«

Avgust Šenoa¹:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

Tiho teče Sava. Ob njej brsti vrbje. Voda pljuska ob nizke brege, zajeda se v zemljo, šumi med grmovjem, struze čez beli prod.

Na oni strani se razprostira nizko, šopasto brinje, vmes se dviga kaka leska ali vrsta okresanih vrb, pod katerimi so cigani razpeli svoje šotore.

Na tej strani kuka iz vrbja tu in tam kaka siva koča pod okajenim, slamnatim klobukom.

Vas je to, Jelenje se imenuje, raztresena kakor jata divjih golobov po polju.

Ali vás zanemarjena, da se je Bog usmili!

Tu stoji pod razmršeno strehico na štirih stebrih krušna ilova peč; trup ji je počez razklan. Tam se je sredi dvorišča zlilo blatno jezerce, po katerem prhutajo goske in race. Ob močvirnih jarkih se vlečejo plotovi; na sto krajih jih je živina z rogovim razdrila. Okoli hiš se je redko kje stegnilo kako krmežljavo sadno drevo, kjer se na leto gostijo gošenice. Travniki so glenasti, celina od živine pomancana, od krtov razrovana, polje redko, suho, presteješ mu lahko strnovje.

Jelenje je blizu mesta, Jelenčani gredo pogosto v mesto. Tam jim je gosposka, tam sodnija. Toda iz mesta ne prinašajo dobro, temveč sramoto. Za dobro so slepi, za hudo so bistrovidni. Tožarijo se, nemirne, hude krvi so, za brazdico bi se bratje utegnili med seboj poklati. Leni so, da se Bog usmili; vsaka druga hiša kupuje kruh v mestu; kar pridelajo, zapijejo; ne vem, če je v vsej vasi pet tkalskih statev, rajši si za drag denar kupujejo ničvredne kramarske cunje!

Teče Sava, čas mineva, svet gre svojo pot; Jelenje pa stoji in стоji, kakor je stalo pred sto leti, ko so Jelenčani še delali bridko tlako grajski gospodi. Toliko, da životariš; kaj se boš gnal!

Ali vse to je le zaradi tega, ker je Jelenje vas brez duše. Niti se iznad vrbovja ne dviga zvonik cerkve, niti se izza grmovja ne sveti šola. Imajo pa v Jelenju krčmo, imajo tri krčme, in kadar zmanjka vina, je dobro tudi žganje, četudi ni slivovka.

Imajo tu resda nekakega župana, Janko mu pravijo, da bi ga Bog iztreznil, jaz ga še nisem videl tretnegra! Gosposka ga pusti, da županuje, morda zaradi tega, ker boljega ne najdejo, morda zaradi tega, ker poštenjak nobeden tega posla ne mara.

Janka lahko spoznaš po leskovki in po rdečem nosu. Najbolj ga poznajo cigani izpod vrbja, ker Janko ve mižati, kadar je treba, in groš mu je časti vreden, najs pride iz zamazane ciganske cunje.

To je torej glava naši vasi, Bog pomagaj! Ali kaj hočeš, ko riba pri glavi smrdi, Janko pa zmeraj po žganju smrdi. Zaradi tega Jelenje tudi nima veljave. Če kje kaj ukradejo, menijo gospodje na sodniji: »Ali ni bil kak Jelenčan?« Na proščenje ne bo kdo iz sošednjih vasi sedel za mizo, kjer Jelenčani pijejo, a dekle se za nič ne bo šlo v Jelenje možit.

Zdaj je jesen, pozna jesen. Nebo je sivo od vzhoda do zapada. Po malem dežuje, dežuje ves dan. Za Savo se vlači bela megla po grmovju. Daleč se razprostira polje rdečkasto črno. Koče, grmovje, vrbje — vse se meša v somraku kakor klopčič, iz katerega štrli tu in tam kaka tenka šiba vaškega vodnjaka. Počasi copljaje se vrača živina z občinskega pašnika, čudno zvonklja vodnikov zvonec po ravnini, bosonogi pastirji se stiskajo pod mokrimi plahtami. Mrak raste, raste. Ne vidiš več koč ne drevja, vse tone, gine bolj in bolj v temo. Zdaj zdaj bo legla na zemljo mrka, tiha noč. Listje drhti pod kapljicami, včasih zalaaja kak pes, Sava pa šumi enakomerno. Zdaj se je daleč pod goro vžgal skozi temo sto in sto žarkih iskric; to ti je mesto, kjer si ljudje iz noči napravijo dan.

(Dalje sledi)

¹ Avgust Šenoa (1838—1881) je najpriljubljenejši hrvaški pripovednik. Živel je tisti čas kakor naš Jurčič in je Hrvatom to, kar je nam Slovencem Jurčič.

Nov redilni prašek za prašiče. Za 1 prašiča zadržuje samo 1 zavitke za 6 din. Poština povzetje za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 6 din, od 5 zavitkov naprej 12 din.

Moština esenca Mostin za izdelovanje prvovrstne zdrave domače pijače. 1 steklenica za 150 litrov 20 din. Poština povzetje za 1 ali 2 steklenici 15 din.

JABLIN

za izdelovanje domače pijače brez dodatka pravega sadjevca. Zavitek za 50 litrov 20 din, poština 26 din.

Prašek za pitanje goveje živine. Pospešuje močno rast in hitro zdebeljenje govedi in telet. Veliki zavitek 10 din. Poština povzetje za 1 zavitek 6 din, za več zavitkov 12 din.

Prašek za pomnožitev in izboljšanje mleka pri krahvah ter izvrstno hranično in redilno sredstvo. 1 zavitek 10 din. Poština povzetje za 1 ali 2 zaviteka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Konjin povečava pri konjih apetit, jih vzdrži sveže in bistre ter preprečuje najpogosteje konjske bolezni, posebno katar, 1 zavitek 10 din. Poština povzetje za 1 ali 2 zaviteka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Pravi Redin, Govedin, Miekin, Konjin ter Mostin se dobi samo v zavitkah z gornjimi slikami in ga prodaja samo

Drogerija KANC,
Maribor,

Slovenska ulica

Zaloga v Celju:
Trg. Loibner,
Kralja Petra cesta 17

Zaloga v Ptaju:
Drog. Skočir,
Slovenski trg 11

Če hočete biti zares dobro
in poceni oblečeni, obiščite
868 manufakturo

MALA OZNANILA

Cenik malini oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davč se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50.— Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mali oglasi se morajo brezjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Učenec se sprejme pri gospodu Gert Ernest, svečar in medicar, Maribor, Gosposka 13. 1002

Dva žagarja sprejmem. Električna žaga. Hlep, Zg. Sv. Kungota. 1007

Boljši konjski hlapec, samski, popolnoma trezen, se sprejme. Predstaviti se oskrbištvu Noviklošter, Sv. Peter, Sav. dolina. 1009

Sprejmem krepkega kolarskega vajenca. Štern Anton, Rače. 1015

Za župnišče se išče dekla. Oskrbovati mora manjšo število svinj in krav. Pomaga tudi pri kuhanju, gospodinjstvu in na polju. Plača po dogovoru. Naslov in upravi lista. 987

Vsaki osebi — družini nudimo doma stalni dôber zasluzek — eksistenco. Pišite: »ANOS« Maribor. 383

POSESTVA:

Lepa njiva na prodaj. Spodnje Radvanje 62, Maribor. 1004

Prodam majhen vinograd, 2 orala zemlje, z viničarijo. Ludovik Mir, Hrastje-Mota 71, p. Slatina Radenci. 1010

Velika stanovanjska hiša na prodaj. Studenci, Maribor, Aleksandrova 35. 1011

Zaradi selitve takoj prodam majhno arondirano posestvo, bližina Maribora. Izve se v gostilni Fifolt, Sp. Sv. Kungota, blizu cerkve, pošta Pesnica. 1017

V okolici Maribora se ugodno proda 5% oralna posestva za ceno 45.000 din. F. R., Vodnikova 33, Studenci pri Mariboru. 1013

Prodam posestvo, 4½ oralov, njive, travnik, sadnorosnik, nova hiša in gospodarsko poslopje. Rojko, Drstelja 40, Sv. Urban pri Ptaju. 1014

RAZNO:

Telica bele slovenske pasme, 15 mesecov stara, na prodaj. Selekcija živinorejska zadruga Studenice pri Poljčanah. 1012

Mostin za napravljanje izvrstne domače pijače. Steklonica 20 din. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 1016

Prodam 20 panjev čebel. Kronvogel Feliks, Košaki 11, Maribor. 1003

Matičnico prodam. Krajnc Franc, Partinje 141, Sv. Jurij v Slov. goricah. 970

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, međenino kupi in plača najboljše: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1000

Čevlje, ostanke raznih fazon, poceni prodaja Stermecki, Celje. 949

CESKI MAGAZIN,

MARIBOR, pri glavni policiji,

Kmetice! Bučnice in druga oljnata semena zamenjate najbolje v tovarni olja, Maribor, pri mostu. Za krave in svinje prgo in otrobi. 958

Moštna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 843

Za 10.000 din je proti nezgodi zavarovan vsak, kdor kupi kolo v trgovini Metoda Senčar, Štrigova. Na zalogi kolesa najboljših znamk, Waffenrad-Steier, Styria, Puch, Viktoria, Vesta, Wanderer, Diamant itd. Nova kolesa že od 490 din naprej. Proti dobremu jamstvu tudi na majhne mesečne obroke. Stara kolesa vzamem v račun. 825

Posteljne odee, močno prešite (domač izdelek), z belo vato, od 70 din naprej, zglavniki od 30 din naprej, tuhne, izgotovljeno posteljno perilo (kapne od 68 din naprej), koce, slamarice, madrace, posteljno platno, injeti, klete in svilo za odee, zavesne, perje in puš po najnižjih cenah. ANA STUHEC, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih odee, Maribor, Stolna ulica 5. 524

Dobro vino naprodaj. Večja količina, zmerne cene. Cerkveno predstojništvo Sv. Lovrenc v Slovenskih goricah, p. Juršinci. 990

POMLAD! — LETO! — OSTANKI mariborskih tekstilnih tovarn, pristobarvni, brez napak. Paket serija »H« vsebina 18—21 m oxfordov, cefirjev, touringov in frenžet za močne moške sraje v najlepših vzorcih paket 136 din. Paket serija »M« vsebina 16 do 20 m pralnega blaga za ženske obleke in dečje, kretonja in druka, za predpasnike, delena, krepja, cvircajga in polsvile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi, paket 130 din. Pakete »H« in »M« razpošiljam tudi mešano vsakega polovico. Paket serija »Z« vsebina 3—3.20 m do brega štofa za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer »Z-1« 130 din, »Z-2« 160 din, »Z-3« 200 din, »Z-4« 250 din, »Z-5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Vsak paket poštne prosto. Preprčajte se in pišite takoj Razpošiljalni »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Oglejte si povečano zalogu in ugodne cene! 988

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov, 3% obveznice, bone, delnica itd., valute (tuji denar) vseh držav — kupimo takoj in plačamo najbolje 812

Bančno Kom. zavod
Maribor, Aleksandrova cesta 40
Prodaja srečk drž. razredne loterije

Najlepši in najnovcji
vzorce za ročna dela,
kakor kuhinjske prtiče, namizne prte,
posteljno perilo itd., vam predpisemo
na platno v prodajalni TISKARNE
SV. CIRILA, PTUJ, Slovenski trg 7

kjer dobite največjo izbiro blaga za moške, ženske obleke, plašče, kostume, za birmance in otroke po najnižjih cenah. Najboljša kakovost. Polovična cena ostankom! Krojaške potrebščine!

Za mesec junij

Vam nudimo sledeče kipe:

SRCE JEZUSOV: visok 20 cm 20 in 65 din; visok 30 cm 35, 37, 42 in 85 din; visok 35 cm 94 din; visok 40 cm 56, 60, 70, 75 din; visok 55 cm 100 din; visok 90 cm 310 din; visok 1 m 1720 in 2150 dinarjev.

SRCE JEZUSOV Z RAZPETIMI ROKAMI: visok 25 cm 100 din; visok 30 cm 90 in 130 din; visok 40 cm 120 din.

Pri naročilu napišite velikost in ceno. — Priporočamo se za naročila!

Tiskarna sv. Cirila
Maribor - Ptuj.

Abt. 90

Podaljšaj
si
življenje!

Življenje se lahko podaljša, bolezni se lahko preprečijo, ozdravijo; slabci se lahko okrepijo, hirajoči učvrstijo, nesrečni osrečijo!

Kaj se pojavi izza vsake bolezni? Oslabelost živcev, potrstost, izguba dobrej prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred bolezni, slab način življenja in mnogo drugih reči.

Zadovoljnost

je najboljši zdravnik! So pota, ki te lahko privedejo do dobrega razpoloženja, ožive tvojo čut, te napolnijo z novimi upi in upravo pot ti pokaže razprava, ki jo dobi vsak, kdor jo zahteva takoj in popolnoma brezplačno!

V tej malo priročni knjižici je razloženo, kako se lahko v kratkem času in brez zapreke pri delu živci in mišičje ojačijo, kako se dajo utrujenost, slab razpoloženje, raztresenost, oslabelost spomina, nerazpoloženje za delo in nešteto drugih pojavov bolezni popraviti in odstraniti. Zahtevajte to razpravo, ona Vam bo nudila mnogo prijetnih uric.

Poštno nabiralno mesto:
Ernest Pasternack, Berlin SO,
Michaelskirchplatz 13, Abt. 90.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

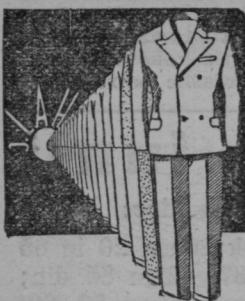
Centrala: Maribor

V lastni novi palati na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarnostroku spadajoče posle točno in kulantno.

27

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej Južnoštejerska hranilnica.

Klobuki,obleke,
perilo,
čevlji
i.t.d.i.t.d.velika izbira in naj-
ugodnejše v konfekciji**Jakob Lah, Maribor, Gl. trg 2****Cvirnato blago za moške**in ženske že od 5 din naprej se dobi pri
I. Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15. 676**VRVICO**narodno, v narodnih barvah dobite
v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj**Z A BIRMANCE, BIRMANKE**velika izbira gotovih oblek kakor tudi v raznem
volnenem in svilenem blagu po metru po zelo
ugodnih cenah v manufakturni trgovini**J. Preac, Maribor, Glavni trg 13.**

Zaloga »ABOZA« oblek.

Lastniki srečki!Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavni ali
večje dobitke, cesar pa še ne vedo. — Lastniki
srečki vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk
javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in
številkami na naslov: »Novice o srečkah«, Mari-
bor, Cankarjeva ulica 14. Priložite tri znamke po
dim 1.50! 816**Kupujte pri naših inserentih!****Ljudska posojilnica v Celju****registrovana zadruga z neomejeno zavezo**

obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4%, na trimesečno odpoved pa po 5%.

Izplačuje točno vse vloge stare in nove.

Dovoljuje posojila in trgovske kredite.

**V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR
Z A V A R U J E
S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I
V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I** 92
V LJUBLJANI

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10
KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici
Gosposka ulica 23 **v Mariboru** **Ulica 10. oktobra**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.
Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.